ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΑ
ΚΑΤΕΒΛΗΘΗΣΑΝ

ΝΕΒΡΟΠΟΛΗ

ΓΑΚ ΑΡΧΕΙΑ Ν. ΑΘΗΝΩΝ 2016

ΙΟΥΛΙΟΣ 1980 | Ἀριθμὸς Φύλλου 32 | ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΙΤΩΝ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 10. Τ.Τ. 111.
ΤΗΛ. 3248941 - ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ : Θ. Δ. ΚΑΤΣΑΚΟΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Ι. Δ. ΠΑΪΖΑΝΟΣ

Λαογραφικὰ θέματα

ΤΟΥ ΣΩΚΡΑΤΗ Γ. ΠΟΥΡΝΑΡΑ - ΚΤΙΜΕΝΑΙΟΥ

Λαογράφου - ποιητῆ

Ἡ περασμένη χρονιὰ τὸ '79 τὴν εἴχαμε βαριοφορτώσει μὲ γιορταστικὲς ἀφιερώσεις. Ἦταν ἀφιερωμένη στὸ παιδί, τὸ ἔτος τοῦ παιδιοῦ ὅπως ἐπικράτησε νὰ λέγεται διεθνῶς. Τὸ ἔτος προστασίας τοῦ περιβάλλοντος, καὶ στὴ χρονιὰ τῆς παράδοσης ποὺ εἶναι καὶ τὸ θέμα τοῦ σημειώματος αὐτοῦ.

Σὰν τέλειοι μαστροχαλαστῆδες ποὺ εἴμαστε ἐμεῖς οἱ σύγχρονοι ἄνθρωποι, ἀφοῦ πρῶτα μὲ τὴν ἀπληστία μας ἢ τὴν ἀπερισκεψία μας, καταστρέφουμε ὅ,τι ἐπὶ αἰῶνες ἔγινε καὶ φτιάξαμε, ὅταν βλέπουμε τὸν κίνδυνο τῆς ὁλοσχεροῦς καταστροφῆς του, τότες κινητοποιούμαστε, καὶ προσπαθοῦμε μὲ λογῆς - λογῆς ντελτάκια καὶ παραινέσεις νὰ τὸ κρατήσουμε στὴ ζωὴ ἢ νὰ τὸ νεκραναστήσουμε.

Γιὰ τὴ διάσωση τοῦ λαϊκοῦ μας πολιτισμοῦ τῆς παράδοσης ὅσον ἡ πολιτεία μὲ τὸ ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ καὶ Ἐπιστημῶν καὶ οἱ κατὰ τόπους πολιτιστικοὶ σύλλογοι καὶ ὀργανώσεις. Ἔκαμαν διάφορες ἐκδηλώσεις καὶ μαζικὲς κινητοποιήσεις, μὲ ὁμιλίες ἀπὸ εἰδικοὺς καὶ μή. Γράφτηκαν ἄρθρα μὲ σκέψεις καὶ ἀπόψεις σὲ περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδες. Κι ὅλες αὐτὲς οἱ κινητοποιήσεις εἶχαν σὰν σκοπό τους νὰ διεγήρουν τὶς σκέψεις καὶ νὰ ἀφυπνήσουν τὶς συνειδήσεις τοῦ λαοῦ νὰ στραφεῖ πρὸς τὶς ρίζες του καὶ τὶς καταβολές του. Ὕστερα ἀπὸ τὸν ξενόφερτο τρόπο ζωῆς ποὺ εἰσέβαλε στὴ ζωή μας, καὶ τῆς ἀστικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ λαοῦ σὰν στάση ζωῆς πλέον μὲ τὴ χυδαία συναλλαγὴ τοῦ πάρε δῶσε καὶ τὸ μέτρημα τῶν ἀξιῶν τῆς ζωῆς μὲ τὸ χρῆμα. Ὁ λαὸς τείνει νὰ ἀποκοπεῖ ἀπ' τὶς ρίζες του, καὶ τὸ δένδρο ὅσο ὄμορφα φύλλα ἄνθη καὶ κλαριὰ κι' ἂν ἔχει ὅταν οἱ ρίζες του ἔχουν σαπίσει μοιραίως κάποτε θὰ πέσει καὶ θὰ ἀφανιστεῖ. Καὶ τοὺς λαοὺς τοὺς βαστάει ὄρθιους καὶ ἀκμαίους ἡ παράδοσή τους ποὺ εἶναι οἱ ρίζες τους.

Ὅλοι οἱ λαοὶ τῆς γῆς εἴτε εἶναι μικροὶ ἢ μεγάλοι ἔχουν τὶς βιωματικὲς παραδόσεις τους, καὶ τὶς διατηροῦνε, γιατὶ ἡ παράδοση εἶναι συλλογικὸ δημιούργημα τῆς σκέψης καὶ δράσης τῶν λαῶν καὶ μὲ βάση τὴν παράδοση ποὺ ἔχει ὁ κάθε λαὸς προσμετρᾶται καὶ ἡ πολιτιστική του ὑπόσταση καὶ σήμερα ἀκόμα, ὅπως εἶναι οἱ λαϊκὲς παροιμίες ποὺ ἀπ' αὐτὲς βλέπουμε τὴν ἐξέλιξη τῆς νοημοσύνης του καὶ τῆς σοφίας του. Γιατὶ τὶ ἄλλο εἶναι οἱ λαϊκὲς παροιμίες ἀπ' τὸ ἀπαύγασμα τῆς λαϊκῆς σοφίας.

Ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες εἴμαστε ὁ πιὸ παραδοσιακὸς λαὸς τῆς γῆς, καὶ μέσω τῆς παράδοσης κατορθώσαμε νὰ διατηρήσουμε τὴν ἱστορική μας συνέχεια τὴν Ἐθνότητά μας καὶ τὴ γλῶσσα μας, ὕστερα ἀπὸ τόσων αἰώνων σκλαβιᾶς ἀπ' τοὺς πιὸ βάρβαρους ξενομπάτες στὴ γῆ μας.

Σήμερα ὑπάρχει μιὰ σύγχηση καὶ παρεξήγηση μαζί, σχετικὰ τὸ χιλιοτραγουδισμένο γεφύρι τῆς Ἄρτας. Στὴ διαδρομὴ ἀ-Γιάννενα πρὸς Ἄρτα πολλὰ μᾶς εἶπε καὶ μᾶς ξενάγησε ἡ, ἀπ' τὴν περιοχὴ αὐτή, καταγόμενη διδασκάλισσα Εὐαγγελή Θωμᾶ Παπαδημητρίου, ἡ ὁποία συμμετεῖχε στὴν ἐκδρομή.

Ἀπὸ τὴν Γενικὴ Γραμματεία Ἀθλητισμοῦ προγραμματίσθηκαν, σὲ τριετὲς πρόγραμμα 1980—1981, ἀρκετὰ ἀθλητικὰ ἔργα γιὰ τὸν Νομὸ Καρδίτσης Στὰ ἔργα αὐτὰ συμπεριελήφθη καὶ τὸ Κοινοτικὸ Γυμναστήριο Μεσενικόλα, προβλέπεται δὲ νὰ κατασκευασθῆ γήπεδο ποδοσφαίρου, στίβος, βαλβίδα ρίψεων, περίφραξη καὶ ἀποδυτήρια, πρὸς τοῦτο ὁ ἀρμόδιος μηχανικὸς τῆς Γ.Γ. κ. Τυλιγάδας πῆγε ἐπὶ τόπου, γιὰ αὐτοψία καὶ συγκέντρωση στοιχείων, ἐν συνεχεία τοπογραφικὸ συνεργεῖο, ἀπ' τὴν Καρδίτσα, ἦλθε καὶ τοπογράφησε τὴν ἔκταση του γιὰ τὴν σύνταξη τῆς σχετικῆς μελέτης ἀπὸ τοὺς ἁρμοδιους ἐδῶ χρειάζεται παρακολούθηση καὶ φροντίδα ὥστε νὰ τελειώσουν τὰ χαρτιὰ καὶ νὰ ἀρχίσει τὸ ἔργο, γιατὶ τὸ γοργόν καὶ χάριν ἔχει.

Μὲ γοργὸ ρυθμὸ ἐργάζονται τὰ συνεργεῖα γιὰ τὴν ἀποπεράτωση τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου. Μὲ τὸ τελείωμα τῶν μαρμαράδων ἀνέλαβαν οἱ ξυλουργοὶ γιὰ τὶς τελευταῖες ἐργασίες τους, καὶ ἄρχισαν νὰ ἐργάζωνται οἱ ἐλαιοχρωματιστοί, οἱ τζαμάδες οἱ γυψαδόροι, ἀρκετὰ δὲ προχώρησε στὶς ἐργασίες του τὸ συνεργεῖο Ἰωάννου Παπαϊωάννου

Παραλήφθηκαν τὰ ξύλα ἀπὸ ἐργοστάσιο Λαρίσης καὶ τὰ ἄλλα ὑλικά, γιὰ τὸ παρκὲ τῶν δωματίων ποὺ θὰ φτιάξει ὁ ξυλουργός Κων)νος Ζαχαρῆς, θὰ κοπῆ ἡ ξυλεία ἀπὸ καστανιὰ γιὰ τὰ κάγκελα τῆς σκάλας καὶ τῶν βεραντῶν, καὶ ὅλο συμμαζευόμαστε, μὲ τιτάνιες προσπάθειες.

Ἀπαραίτητη τώρα εἶναι ἡ ἀγορὰ τῶν εἰδῶν ὑγιεινῆς ὅλα ὅμως τὰ παραπάνω προϋποθέτουν χρήματα γιὰ τὰ ὁποῖα φροντίζει ἡ Δ)νση τοῦ Συλλόγου μας στὴν Ἀθήνα.

Τρικούβερτο πανηγύρι

ΣΥΝΕΧΕΙΑ εἰς τὴν 4η σελ.

Ἡ ἐκδρομὴ στὰ Καλάβρυτα

Ἀπὸ τὸν Γιάννη Δ. Παϊζάνο

Τὴν Κυριακὴ 6 Ἰουλίου ἔγινε ἡ ἐκδρομὴ στὰ Καλάβρυτα μὲ συμμετοχὴ μόνο 40 ἄτομα δυστυχῶς, ἂν καὶ τὸ καινούργιο πούλμαν ἦταν 50 θέσεων. Ἴσως ἡ ἐποχὴ δικαιολογεῖ κάπως τὴν ἀπροθυμία τῶν συγχωριανῶν.

Φύγαμε ἀπὸ τὴν πλατεία Δημαρχείου νωρὶς, μετὰ ἀπὸ μιὰ ὑπέροχη διαδρομὴ στὸ καταπράσινο βόρειο τμῆμα τῆς Πελοποννήσου, φθάσαμε στὸ Διακοφτό.

Ἐδῶ εἶναι ποὺ σταθήκαμε τυχεροί, γιατὶ τὸ τραινάκι μᾶς περίμενε γιὰ νὰ γεμίσει μὲ τὸ τσοῦρμο μας. Δὲν ἔμεινε οὔτε ἕνας στὸ πούλμαν, κι ἂς εἶχαν ξαναταξιδέψει, πολλοί, μετὸν ὀδοντωτό.

Ἀγκωμαχόντας τὸ μικρὸ τραινάκι, πῆρε τὸν ἀνήφορο διασχίζοντάς τον, ἀνάμεσα στὰ τεράστια, ἀπότομα, μὰ καταπράσινα βράχια τῆς χαράδρας ἀπὸ τὴ μιὰ καὶ τὰ ἀφρισμένα νερὰ τοῦ Βουραϊκοῦ ἀπὸ τὴν ἄλλη.

Μὲ κομμένη τὴν ἀνάσα, συνεπαρμένοι ἀπὸ τὸ ὑπέροχο θέαμα οἱ συγχωριανοί μας, ἀπόλαυσαν τὸ μοναδικὸ αὐτὸ θέαμα, σ' ὅλο του τὸ μεγαλεῖο. Χαρακτηριστικὸ τῆς ἐντυπώσεως εἶναι τοῦτο. Ὁ πρόεδρος μας κ. Θωμᾶς Κατσάκος μὲ τὴν κυρία Μαρία, ἂν καὶ ταξίδεψαν πολλὲς φορὲς τὴν διαδρομὴ αὐτή, ἀπὸ τὸ πρῶτο βαγόνι, ὄρθιος σ' ὅλο τὸ διάστημα, δὲν τράβηξε οὔτε μιὰ στιγμὴ τὰ μάτια του ἀπὸ τὸ ὑπέροχο θέαμα.

Ἡ λιγόλεπτη στάση στὴ Ζαχλωροῦ μᾶς ἔδωσε τὴν εὐκαιρία νὰ θαυμάσουμε τίς, διάσπαρτες μέσα στὸ πράσινο, ὑπέροχες βίλλες.

Τὸ μεγαλειῶδες αὐτὸ θέαμα διαδέχτηκε ἕνα ἄλλο ἐπίσης μεγαλειῶδες, μὰ τραγικὸ. Ὁ τόπος τῆς θυσίας τῶν Καλαβρυτινῶν τοῦ 1943, ποὺ μὲ τὸ αἷμα τους πότισαν τὸ δένδρο τῆς λευτεριᾶς, γιὰ νὰ ζοῦμε ἐμεῖς σήμερα λεύτεροι.

Ἀκούγοντας τὴν μαγνητοφωνημένη ἀφήγηση, ἐμεῖς οἱ πιὸ παληοί, ζήσαμε παρόμοιες στιγμὲς τοῦ χωριοῦ, ἄλλοτε κλεισμένοι ἀπὸ τοὺς καταχτητὲς στὸ Σχολεῖο, καὶ ἄλλοτε ἀγναντεύοντας ἀπὸ μακρὰ τίς πύρινες γλῶσσες ποὺ ἔβγαιναν ἀπὸ τὰ σπίτια μας, ποὺ καίγονταν.

Αἰώνια νὰ εἶναι ἡ μνήμη τῶν Καλαβρυτινῶν ὅπως καὶ ὅλων τῶν θυμάτων τοῦ Ναζισμοῦ κάνοντας μιὰ εὐχή: Νὰ μὴ ξαναζήσει ἡ ἀνθρωπότητα παρόμοιο δράμα.

Μὲ πλακωμένη ψυχή, φθάσαμε στὴν Ἅγια Λαύρα, γιὰ τὸ μεσημεριανὸ πλούσιο καὶ ποικίλο φαγητό, γιατὶ προσφέροντας ὁ ἕνας στὸν ἄλλο ἀπὸ τὸ κουμάντο του, γευτήκαμε ἀπὸ τὸ συνοδευμένο κεφτεδάκι μέχρι καὶ κολοκυδόπιττα ποὺ εἶχε μαζί της ἡ ἀρχηγὸς τῆς ἐκδρομῆς κ. Στα φυλλᾶ.

Ἡ ἀπόλαυση τῆς δροσιᾶς κάτω ἀπὸ τὸν πλάτανο τῆς Ἁγίας Λαύρας, τὸ κρύο νερὸ, ἡ Ἐπίσκεψη τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου καὶ ἡ διαδρομὴ μέχρι τὴν θάλασσα ἦταν ἀρκετὰ γιὰ νὰ μπορέσουν ὅσοι ἤθελαν νὰ κάνουν τὸ μπάνιο τους στὴν παραλία τῆς Τράπεζας τοῦ Αἰγίου.

Τὸ φροῦτο δὲν ἔλειψε σ' ὅλη τὴν διαδρομὴ μέχρι τὴν Ἀθήνα, ποὺ φθάσαμε στὶς 11, γιατὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου ἔφερε ἀπὸ τὸν Ὠρωπὸ ἕνα καλάθι ὥριμα βερύκοκα, ποὺ ἦσαν στὴν διάθεση ὅλων.

Κοινὴ διαπίστωση ὅλων, εἶναι πὼς θὰ μείνει ἀξέχαστη ἡ ἐκδρομὴ αὐτή.

ΜΕΓΑΛΗ ΔΩΡΕΑ

Ὅπως ὑποσχέθηκαν οἱ ἀδελφοὶ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, ΝΙΚΟΣ, ΙΑΣΩΝΑΣ καὶ ΘΑΛΕΙΑ ἀγγόνια, τοῦ Θεοδόση Βαλάφα, ἐκπλήρωσαν τὴν ὑπόσχεσή τους. τώρα ποὺ τὸ Πνευματικὸ Κέντρο ἔφθασε στὸ τέλος του.

Ἔτσι τὸν περασμένο μῆνα, ἔστειλαν γιὰ τὴν ἐπίπλωση τῆς βιβλιοθήκης, στὴ μνήμη τῶν γονιῶν τους, 2 τραπέζια, ἀνάλογο ἀριθμὸ καθισμάτων καὶ ἀρκετὰ σώματα βιβλιοθήκης.

Τὸ ΔΣ τοῦ Συλλόγου τῆς Ἀθήνας, οἱ ἄρχοντες καὶ κάτοικοι τοῦ Μεσενικόλα, τοὺς συγχαίρουν καὶ ἔὐχονται νὰ εἶναι αἰώνια ἡ μνήμη τῶν γονιῶν τους.

ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

Τοῦ Παναγιώτη Ποδηματᾶ

Ὕστερα ἀπ' τίς θερινὲς διασκοπὲς τῶν Γυμνασίων, ποὺ γράψαμε στὸ προηγούμενο φύλλο τῆς «Ν» ἦλθαν καὶ οἱ διακοπὲς τῶν δημοτικῶν Σχολείων. Ἀπ' τὸ δικό μας Δ.Σ. ἀπολύθηκαν καὶ γράφτηκαν γιὰ τὸ Γυμνάσιο, οἱ Βασαρδάνης Δημήτριος τοῦ Γεωργίου, Μηλιώνης Ἰωάννης τοῦ Παναγιώτου, Ποδηματᾶ Ἰωάννα τοῦ Χρυσοστόμου, Ποδηματᾶ Οὐρανία τοῦ Δημητρ.. Πιτσογιάννης Ἰωάννης τοῦ Δημητρίου, καὶ Ψημμένος Γεώργιος τοῦ Ἐρωτόκριτου, ἐν συνόλω ἕξη (6) μαθητές!!!

Ἀπὸ τοὺς ἀνωτέρω βγῆκαν μὲ τὸν βαθμὸ 9 οἱ Ποδηματᾶ Οὐρανία, Ποδηματᾶ Ἰωάννα καὶ Πιτσογιάννης Ἰωάννης. Ἀπὸ τὴν Ε΄ τάξη γιὰ τὴν ΣΤ΄ ἀρίστευσαν οἱ Καπερώνη Ἰωάννα καὶ Κώτσια Μαρία. Ἀπὸ τὴν Δ΄ τάξη πρὸς τὴν Ε΄ ἀρίστευσαν οἱ δύο δίδυμοι ἀδελφοὶ τοῦ Πολυχρόνη Φιλίππου Ἀναστάσιος καὶ Λάμπρος καὶ ἡ Ἑλένη Ἀριστίππου Ἀντωνούλα, τοὺς συγχαίρουμε ὅλους, καὶ τοὺς εὐχόμαστε καλὴ Πρόοδο.

Καταρτίσθηκε τὸ Μητρῶο Ἀρρένων, τῶν γεννηθέντων ἀγοριῶν τοῦ ἔτους 1979, σ' αὐτὸ γράφτηκαν οἱ Ἀδάμος Ἐλευθέριος τοῦ Ἄγγελου, Ζαχαρῆς Θωμᾶς τοῦ Σωτηρίου, Μηλιώνης ἀβάπτιστος τοῦ Εὐαγγέλου καὶ Σταῦρος Βασίλειος τοῦ Θωμᾶ. Ἄλλα ἀγόρια ποὺ γεννήθηκαν σὲ διάφορες ἄλλες πόλεις θὰ πρέπει νὰ ἔχουν γραφτεῖ ἐκεῖ ποὺ βρίσκονται, ἂς τὸ προσέξουν αὐτὸ οἱ γονεῖς τους.

Σὲ ἐντατικὴ ἐργασία ἐπιδόθηκαν οἱ χωριανοί μας, ἀπ' τὴν ἀρχὴ μέχρι τὸ τέλος τοῦ Ἰουνίου, στὰ ἀμπέλια γιὰ ξετσίμπλιασμα, κορφολόγημα καὶ πυκνὸ ράντισμο, λόγω τῶν συνεχῶν βροχῶν. Εὐτυχῶς μέχρι τώρα ἡ σοδειά μας φαίνεται ἱκανοποιητική, καὶ ἂς ἐλπίζουμε ὅτι θὰ βγοῦν τὰ κόπια τους. Ἄλλη σοβαρὴ ἀπασχόληση ἦταν ὁ θερισμὸς καὶ τὸ μάζεμα τοῦ χόρτου τῶν θεριστῶν λειβαδιῶν ποὺ οἱ βροχὲς καὶ ἐδῶ ἔφεραν τίς ζημιές τους. Πολλὰ δὲ λειβάδια ἔμειναν ἀθέριστα γιατὶ δὲν ἦρθε εὐχέρεια καὶ χέρια γιὰ θερισμό.

Μονοήμερη ἐκδρομή, μὲ τουριστικὸ πούλμαν, πραγματοποιήσαμε 55 ἄτομα γιὰ τὰ Γιάννενα καὶ τὴν Ἄρτα, στὴ διαδρομὴ ἐπισκεφθήκαμε τὸ Μέτσοβο, τὸ τελεφερίκ, τὸ Σπήλαιο τοῦ Περάματος, καὶ τὸ ἀξιόλογο Μουσεῖο Κερίνων Ὁμοιωμάτων, τοῦ Βρέλλη, 12-15 χιλιόμετρα ἔξω ἀπὸ τὰ Γιάννενα, ἐν συνεχεία ἐπισκεφθήκαμε ἀξιόλογα τοπία τῆς περιοχῆς Ἄρτας, καὶ τὸν πραγματικὸ κολοσσό

ΣΤΕΙΛΑΤΕ ΤΗΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΑΣ;
● Στὴ «Νεβρόπολη»;
● Στὸ Σύλλογο τοῦ χωριοῦ σας;

'Αξούργους εἶσι Μήτρου μ'

Ἕνας σύγχρονος πολιτικος εἶπε κάποτε πῶς φταίει ἡ γεωγραφική θέση τῆς πατρίδας μας καὶ ὅλοι οἱ λεγόμενοι «μεγάλοι» τὴ θέλουν γιὰ λογαριασμό τους γιὰ νὰ ἐλέγχουν τὶς γύρω περιοχές.

«Εἶναι γωνιὰ τὸ μαγαζί» εἶπε παραστατικά.

Ἂς κάνουμε μιὰ ἀναδρομὴ στὸ παρελθὸν γυρνῶντας στὸν καιρὸ τῆς Τουρκοκρατίας ζῶντας νοερὰ στὸ Θεσσαλικὸ κάμπο.

Τὸν παραγωγικότατο κάμπο μὲ τὶς μεγάλες θυμωνιὲς τοῦ σταριοῦ καὶ τὰ μεγάλα κοπάδια τῶν ζώων. Τὸν τόπο μὲ τὴ μεγάλη σοδειὰ γιὰ τοὺς ἀφέντες καταχτητὲς καὶ τὴν πολλὴ φτώχια γιὰ τοὺς ἄμοιρους δουλευτάδες.

Χρόνια δύσκολα. Χρόνια μίζερα. Ἡ ἀγροτικὴ μᾶζα δυστύχεψε, ξεκληρίστηκε, ἀφανίστηκε, ζώντας μέσα σὲ καλύβες - τρύπες μαζὺ μὲ τἀζᾶ της καὶ θύμιζε πρωτόγονη ἐποχή.

Ἡ ἀγροτικὴ μᾶζα, ζοῦσε μέσα σὲ πολιτικὴ τυραννία. Μ' ἕνα πρωτόγονο τρόπο διαβιώσεως. Μέσα σὲ κοινωνικὴ καταπίεση, οἰκονομικὴ ξεθεωτικὴ ἐγκατάλειψη καὶ πνευματικὴ σκλαβιά.

Καὶ το χειρότερο ἦταν πῶς λίγο πιὸ πέρα ἀπὸ τὸ δικό του σπίτι - τρύπα ἦταν ὁ πύργος τοῦ ἀγὰ τοῦ μπέη ἢ τοῦ χριστιανοῦ κοτζάμπαση μὲ τὰ πολλὰ κελάρια καὶ τ' ἀμπάρια ποὺ μέσα του στίβαζε, ὁ νηστικὸς γεωργός, τ' ἀγαθὰ τῆς γῆς του χωρὶς νὰ δικαιοῦται νὰ γευθῆ κι αὐτὸς κάτι ἀπ' τὸν κόπο του.

Ἂν οἱ καταχτητὲς δίνουν ἕνα κομμάτι ψωμὶ στοὺς ἀγρότες δὲν τοὺς τὸ δίναν ἀπὸ λύπηση ἀλλὰ γιατὶ ἤθελαν νὰ τοὺς κρατᾶν στὴ ζωὴ ἐπειδὴ εἶχαν ἀνάγκη ἀπ' τὴν ἐργατική τους δύναμη. Νὰ ψωροζήσουν οἱ σκλάβοι γιὰ νὰ τοὺς δημιουργήσουν σκλαβάκια γιὰ τὴ δούλεψή τους.

Αὐτὰ συνέβαιναν στὰ εὔφορα καμποχώρια τοῦ Θεσσαλικοῦ κάμπου. Οἱ ὀρενοὶ χωριάτες ἦταν κάπως τυχερώτεροι γιατὶ οἱ καταχτητὲς δὲν πάτησαν τὰ χώματά τους ὄχι γιατὶ δὲν τὸ μποροῦσαν ἀλλὰ γιατὶ δὲν ὑπῆρχε συμφέρον.

Πῶς θὰ γέμιζαν τ' ἀμπάρια τοῦ μπέη μὲ ρίγανη καὶ μὲ στροφίλια ἐλατιῶν...

Ἡ ἀπελευθέρωση τῆς Θεσσαλίας ἀπὸ τὸν Τουρκικὸ ζυγὸ ἔγινε στὰ 1881. Αὐτὴ τὴ λευτεριὰ ὅμως τὴ γεύτηκαν πολὺ λίγοι κάτοικοι τῆς Θεσσαλίας. Αὐτοὶ ἦταν οἱ πλούσιοι, οἱ ἰδιοχτῆτες καὶ οἱ νοικοκυραῖοι. Ὁ πολὺς λαὸς ἀναθεμάτιζε τὴν ὥρα τῆς ἀπελευθέρωσης γιατὶ φεύγοντας οἱ Τοῦρκοι τὸν παράδωσαν στὰ νύχια τῶν ντόπιων τσιφλικάδων ποῦταν χειρότεροι ἀπ' τοὺς Τούρκους.

Θᾶταν ὅμως μεγάλη ἀδικία ἂν δὲν κάναμε μιὰ διάκριση ἀνάμεσα στοὺς δύο δυνάστες τοῦ λαοῦ μας, στὴν Τουρκικὴ καταχὴ καὶ στὴν καινούργια καταπίεση τῶν κοτζαμπάσηδων.

Στὴ δεύτερη οἱ κολῖγοι τοῦ κάμπου εἶχαν μιὰ κάποια λευτεριὰ κινήσεως σχετικὰ μὲ τὰ ζητήματα ποὺ τοὺς ἀφοροῦσαν. Δέν ἔχουμε τὸ δικαίωμα νὰ παραβλέψουμε τὴν ἔστω καὶ μικρὴ πρόοδο ποὺ παρουσίασε τὸ ἀγροτικὸ κίνημα μὲ τὴ δημιουργία τῶν πρώτων ἀγροτικῶν συλλόγων στὴ Θεσσαλικὴ πεδιάδα οἱ ὁποῖοι μὲ τὴν ἡγεσία φωτισμένων στελεχῶν, τῆς τότε ἐποχῆς διαφώτιζαν τοὺς ἀγρότες καὶ ἄρχισαν δειλὰ - δειλὰ στὴν ἀρχὴ κι ἀργότερα μαχητικώτερα νὰ ζητοῦν τὰ δίκαιά τους, ἀπολλετριώσεως κλπ. μὲ ἀποκορύφωμα τὴν περίφημη κινητοποίηση τοῦ Κιλελὲρ στὰ 1910 ποὺ ἔκανε ἐντύπωση καὶ στὸν Εὐρωπαϊκό κόσμο Δὲν ἦταν συνηθισμένο τὸ γεγονὸς νὰ κινητοποιηθοῦν οἱ κολῖγοι ἐνάντια στοὺς πανίσχυρους καὶ ζάπλουτους γαιοκτήμονες. Ὅλα αὐτὰ γίναν μὲ τὴν ὀργάνωση καὶ κινητοποίηση τῶν καταφρονεμένων ἀγροτῶν γιατὶ ἔφτασε πιὰ τὸ «χτένει στὸ κόμπο».

Πολλὰ τὰ δυσάρεστα περιστατικὰ σὲ βάρος τῶν ἁπλῶν ἐργατῶν τῆς γῆς στὴ Θεσσαλικὴ πεδιάδα. Σήμερα θὰ κάνω μιὰ κατάδυση στὸ βάραθρο τοῦ παρελθόντος καὶ θὰ ἀνασύρω ἕνα φαιδρὸ περιστατικὸ ποὺ συνέβηκε σὲ ἕνα ἀνδρόγυνο κολίγων ποὺ ζοῦσε σ' ἕνα Θεσσαλικὸ καμποχῶρι. Ἥσυχοι ἄνθρωποι δουλευταράδες. Παιδιὰ δὲν εἶχαν. Νέοι ἦταν ἀκόμη. Τοὺς ἔπαιρνε ὁ καιρὸς νὰ δημιουργήσουν τὴ σκλαβοφαμέλια τους. Γιὰ τὴ ζωή τους τὰ διαβάσατε παραπάνω. Πολλὲς ὑποχρεώσεις κι' ἀπαίτηση κομμιά. Ζοῦσαν σ' ἕνα ἀχούρι χωρισμένο στή μέση μ' ἕνα τσατμαδένιο χώρισμα (χώρισμα ἀπὸ πλεγμένα κλαριὰ καὶ πασαλειμμένο μὲ λάσπη).

Στὸ ἕνα δωμάτιο χάμω στὸ χῶμα ρίχναν τὰ στρωσίδια καὶ κοιμοῦνταν ἀποκαμωμένοι ἀπ' τὴν κούραση τῆς μέρας καὶ στὸ διπλανὸ σταύλιζαν τὰ λίγα ζωντανά τους.

Ζοῦσαν, ζῶα κι ἄνθρωποι σ' ἁρμονικὴ συμβίωση. Γιὰ ψυχαγωγία οὔτε λόγος. Μιὰ μέρα ἦρθε ἕνας γείτονας τους καὶ τοὺς κάλεσε στὸ σπίτι του. Γιόρταζε λέει ὁ γιός του καὶ θᾶ κανε ἕνα τραπέζι. Ὁ Μῆτρος τόκοψε ἀπ' τὴν ἀρχὴ δὲν θὰ πήγαινε λέει στὸ σπίτι τοῦ ἀνθρώπου ποὺ λογόφερνε πολλὲς φορές. Ἡ Βασίλω ὅμως εἶχε ἄλλη γνώμη γι αὐτὴ τὴν εὐκαιρία ποὺ θὰ ξέσκαζε λιγάκι. Γι' αὐτὸ τὸ ἀπόγευμα ντύθηκε μὲ τὸ καλό της φουστάνι, φόρεσε καὶ τὰ ὑποφερτά παπούτσια της, ἀφοῦ πρῶτα τἄπλυνε στ' αὐλάκι τῆς αὐλῆς, καὶ νᾶτην στὸ σπίτι τοῦ γείτονα. Πολλοὶ οἱ καλεσμένοι λιγοστὸ τὸ φαγητὸ ἀλλὰ μπόλικο κρασί. Τὄριξαν ὅλοι στὸ πιοτὸ κι' ἡ καλή μας Βασίλω τὰ κοπάνησε γερὰ πέρασε ἡ ὥρα κι' οἱ καλεσμένοι φεύγαν γιὰ τὰ σπίτια τους. Ἔφυγε καὶ ἡ Βασίλω καὶ κατηφόρισε πρὸς τὸ σπίτι της σιγοτραγουδώντας. Ἔφθασε στ' ἀχούρι της καὶ ἄνοιξε μιὰ ἀπ' τὶς δυὸ πόρτες ποῦταν πλάι — πλάϊ. Ὅπως ἦταν ζαλισμένη ἀπ' τὸ κρασὶ δὲν σκέφτηκε νὰ ἀνάψη τὸ γκαζοκάντηλο νὰ ἰδῆ ποῦ νὰ πέσει γιὰ ὕπνο ἀλλὰ ὅπως μπῆκε κι' ὅπως ἦταν μὲ τὰ ροῦχα ἔπεσε πάνω στ' ἄχερα εὐτυχισμένη γιὰ τὴν εὐχάριστη βραδυὰ ποὺ πέρασε. Ξαφνικὰ τῆς ἦρθε ἡ ἐπιθυμία νὰ χαϊδέψη τὸ Μῆτρο της κατὰ παράβαση τῶν κανόνων τῆς ἠθικῆς ποὺ στὰ χρόνια κεῖνα ἔλεγε πῶς, σ' αὐτὲς τὶς ζαβολιὲς ποὺ κάνουν τ' ἀντρόγυνα, τὴν ἀρχὴ τὴν κάνει ὁ ἄνδρας. Φαίνεται πῶς ἡ Βασίλω κεῖνο τὸ βράδυ ἀποφάσισε νὰ βάλει τὸ θεμέλιο τοῦ φενιμισμοῦ ποὺ στὰ χρόνια κεῖνα κανένας δὲν μπροῦσε νὰ διανοηθεῖ. Γι' αὐτὸ ἄπλωσε τὸ χέρι της νὰ πασπατέψει τὸ Μῆτρο της. Ἀλλὰ τὸ χέρι της κοῦμπησε πάνω σ' ἕνα τριχωτὸ καὶ σκληρὸ δέρμα. Ἀηδιασμένη γύρισε ἀπ' τὸ ἄλλο πλευρὸ νὰ κοιμηθῆ μονολογώντας. «Πάλι ἀξούργους εἶσι Μήτρου μ'». Κείνη τὴν ὥρα, ποῦλεγε αὐτὰ ἡ Βασίλω, μπῆκε μέσ' στὸ σταῦλο ὁ ἄντρας της ὁ Μῆτρος ποὺ πῆγε γιὰ σωματική του ἀνάγκη (κομπινέ δὲν ὑπῆρχε στὸ σπίτι). Τὴν ἄκουσε νὰ λέει αὐτὰ τὰ φοβερὰ καὶ μὲ τὸ καντήλι ποὺ κρατοῦσε τὴν εἶδε νὰ χαϊδεύει τὸ τετράπαχο γουρούνι τους. Λίγο κουτσομπόλης ἦταν ὁ Μῆτρος καί τόπε τὸ πρωῖ στὸ καφενεῖο κι ἔτσι ἔφθασε στ' αὐτιά μας καὶ τὸ διαβάζετε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΕΛΕΤΖΑΣ

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ-ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Προσέφερον γιὰ τὴν ἀποπεράτωση τοῦ Πνευμ. Κέντρου Μεσενικόλα οἱ κ.κ. ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΗΣ ΓΕΩΡΓ. καὶ ΜΑΙΡΗ (Τσάμη) δρχ. 3000 ΕΥΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Θ. ΔΗΜ στὴ μνήμη τοῦ θείου του ΧΡΙΣΤΟΥ ΜΑΚΡΥΝΙΚΑ δρχ.1000 ΒΑΣΑΡΔΑΝΗΣ Ν. ΚΩΝ)ΝΟΣ στὴ μνήμη τῶν ΑΝΤΩΝ & ΘΩΜΑ ΣΒΑΡΝΑ ἰατροῦ καὶ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ ΛΑΔΙΑ δρχ. 3000 Οἴκου. Κατσάκου Δ. Θωμᾶ ἀντὶ στεφάνου στὴ μνήμη τῆς Ε. ΛΕΩΝΟΡΑΣ συζ. ΣΤΕΦ. ΣΕΡΜΠΕΤΗ δρχ. 1.500.

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

(Συνέχεια στὴ 2η σελίδα)

κὰ μὲ τὴν παράδοση, στὸ λαὸ καὶ στοὺς ψηλώτερα ἀπ' τὸ λαὸ εὑρισκομένους. Τώρα μὲ τὴν κοσμοπολίτικη κίνηση καὶ μὲ τὸ κοσμοαναστάτωμα τῶν λαῶν μὲ τὸν τουρισμὸ, καὶ τὴν εἴσαγωγὴ τῶν νέων ρευμάτων καὶ θεωριῶν, τὰ κουλτουριαρίσματα ποὺ στὴν παράδοση δώσανε ξενικὰ ὀνόματα ὅπως ρετρὸ καὶ φολκλόρ. Καὶ ποὺ γιὰ ἄλλους ἡ προσήλωση στὴν παράδοση νὰ θεωρεῖται ὀπισθοδρόμηση πισοκύτταγμα ὅπως τὸ λένε, καὶ ἡ ἐπιστροφὴ στὶς ρίζες νὰ θεωρεῖται σκοταδισμὸς. Καὶ γιὰ ἄλλους νὰ σημαίνει παραμύθια καὶ μωραπάδες.

Σ' αὐτό μου τὸ σημείωμα καὶ στὰ ἑπόμενα θέλω ὅσο μοῦ τὸ ἐπιτρέπουν οἱ γνώσεις στὸ θέμα νὰ κάμω μιὰ ἀνάλυση σὲ βάθος γιὰ τὸν λαϊκό μας πολιτισμό.

Ὅπως ξέρουμε ὅλοι, σὲ τοῦτον τὸ τόπο καὶ στὸ λαὸ ποὺ τὸν πρωτοκατοίκησε ὀφείλει ἡ ἀνθρωπότητα τὴ φιλοσοφική σκέψη της, καὶ τὰ σημερινὰ ἐπιτεύγματα τῆς ἐπιστήμης ἔχουν τὶς ρίζες τους ἐδῶ. Ὅλες οἱ φιλοσοφικὲς θεωρίες ἔχουν τὶς ρίζες τους στοὺς ἀρχαίους Ἕλληνες. Οἱ ὑλιστικὲς μὲ τοὺς Ἴωνες φιλοσόφους. Οἱ ἰδεαλιστικὲς μὲ τὴν Ἀθηναϊκὴ Σχολὴ καθὼς καὶ οἱ ἀγνωστικιστικὲς μὲ τὴ Σωκρατικὴ ρήση «Ἕνα ξέρω πῶς τίποτα δὲν ξέρω». Μὲ κορυφαῖο τὸν Ἀριστοτέλη ποὺ ἔγινε ἡ πυξίδα τοῦ νοῦ ὅλης τῆς ἀνθρωπότητας ὡς τὶς μέρες μας. Οἱ προϊστορικοὶ Ἕλληνες εἶχαν ἐπινοήσει τὸ τελειώτερο μυθολογικὸ σύστημα στὸν τότε κόσμο. Δὲν ἔβλεπαν τὰ φυσικὰ φαινόμενα ἀπαθεῖς, παρὰ σὲ ὅλα καὶ γιὰ ὅλα εἶχαν πλάσει κι ἀπόναν ὄμορφο μῦθο. Ἐκεῖ ποὺ δὲν ἔφτονε ὁ νοῦς τους πήγαινε ἡ φαντασία νὰ πληρώσει τὸ κενό. Ἤθελαν γιὰ ὅλα τὰ ὑλικὰ φαινόμενα κάποιον πλαστουργὸ πίσω τους ποὺ νὰ τοὺς μοιάζει. Κι ἔτσι βλέπουμε στὴ χρυσὴ ἐποχὴ τὴ θεογονία καὶ τὴν κοσμογονία. Στὴν ὀρειχάλκινη ἐποχὴ τὴν ἡρωογονίας καὶ στὴ σιδερὰ πλέον ξεκαθάρισε τὸ πνεῦμα τους καὶ προχώρησαν στὶς σοφὲς σκέψεις καὶ στὶς καλὲς τέχνες ποὺ μᾶς κληρονόμησαν. Ἔτσι βλέπουμε πῶς μὲ τὴν θεογονία καὶ ἡρωογονία μὲ τοὺς Τιτάνες τοὺς γίγαντες, τὶς νύμφες κλπ. εἶχαν γιομώσει γῆ ἀέρα καὶ θάλασσα μὲ πλάσματα τῆς φαντασίας τους ποὺ ὅλα ἀντιμάχονταν συμμεταξύ τους μὲ τὰ χέρια τῶν ἀνθρώπων καὶ κρατοῦσαν τὴν νοερὴ ἰσορροπία στὸν ψυχικὸ κόσμο τοῦ τότε κόσμου. Ἤθελαν οἱ ἄνθρωποι στὰ πάντα μιὰ συνέχεια στὸ περίγυρό τους σὰν στάση ζωῆς κι ἀπὸ κεῖ νὰ προχωροῦν καὶ πέραν τῆς ζωῆς στὴν ἀθανασία τῆς ψυχῆς του.

Οἱ μετέπειτα σκεπτόμενοι φιλόσοφοι τοῦ ἀρχαίου κόσμου, ἂν κι εἶχαν προχωρήσει πολὺ στὴ σκέψη καὶ ξεπέρασαν τοὺς προκατόχους τους μυθοπλάστες. Δὲν τοὺς περιφρόνησαν κι οὔτε τοὺς ἔρριξαν στὸ καλάθι τῶν ἀχρήστων, κι ἂς ἤξεραν πῶς ὅλες ἐκεῖνες οἱ δοξασίες ἦταν πλάσματα τῆς πρωτόγονης φαντασίας τους. Τὰ σεβάστηκαν ὅλα ἐκεῖνα καὶ τὰ θεωροῦσαν σὰν ἱερὸ κτῆμα τους μάλιστα.

Οἱ μεγάλοι τραγικοὶ ποιητὲς μὲ τοὺς τρεῖς κορυφαίους τὸν Αἰσχύλο ποὺ θεωρούνταν ὁ ποιητής τοῦ ὕψους. Τὸν Σοφοκλῆ ποὺ θεωροῦνταν ὁ ποιητής τοῦ μέτρου καὶ τὸν Εὐριπίδη ποὺ θεωροῦνταν ὁ ποιητής τοῦ βάθους. Ἀπ' τοὺς μύθους καὶ τὴν πρωτόγονη ἱστορία πῆραν τὰ θέματά τους κι ἔγραψαν τὰ ἀνεπανάληπτα ἔργα τους. Καὶ τὰ Ὁμηρικὰ Ἔπη ἔχουν πιότερο στὸ μύθο τὴν πλοκή τους καὶ τὶς ρίζες τους καὶ λιγότερο στὴν ἱστορία. Διαβάζουμε στὰ κείμενα νὰ πολεμοῦνε θεοὶ καὶ ἄνθρωποι μαζί. Καὶ στὸν Ἡρόδοτο ἀκόμα στὸν πατέρα τῆς ἱστορίας διαβάζουμε τὴν ἱστορία μὲ τὸν μύθο μαζί. Καὶ σήμερα ἀκόμα στὶς ἱστορικὲς ἔρευνες οἱ ἱστοριοδίφες ὅπου δὲν βρίσκουν ντοκουμέντα καταφεύγουν στὴ λαογραφία γιὰ νὰ βροῦν τὸ μίτο τῆς ἀλήθειας.

Κατὰ συνέπεια ὅπως βλέπουμε ἡ παράδοση γιὰ μᾶς τοὺς σύγχρονους Ἕλληνες δὲν εἶναι κάτι τὸ ξεπερασμένο, τὸ ἄχρηστο, γιατὶ ἀποτελεῖ τὴν ἱστορία τοῦ λαϊκοῦ μας πολιτισμοῦ. Καὶ λαϊκὸς πολιτισμὸς σημαίνει ὅλη ἡ δραστηριότητα σκέψης καὶ δράσης τοῦ λαοῦ. Κι ὅσο ἕνας λαὸς γνωρίζει τὴν ἱστορία του τόσο πιὸ πολὺ ἀγαπάει τὴ πατρίδα του σ' ὅποιο μέρος κι ἂν βρίσκεται.

Μ' αὐτὸ δὲν θέλω νὰ εἰπῶ πῶς πρέπει νὰ ἐπιστρέψουμε στὴ φουστανέλα καὶ στὰ τσαρούχια. Ἢ στὴ μαλλίνα καὶ στὸ κογουρούκι τῶν γυναικῶν, καὶ στὸ μπεσίκι ποὺ κούναγαν τὰ μωρὰ οἱ μανάδες μας καὶ στὰ ξυλάλετρα. Ὅλα ὅμως αὐτὰ ἔχουν τὴν ἱστορική τους ἀξία στὴ λαογραφία ἢ ἀλλοιῶς ὅπως λέγεται λαογνωσία ποὺ θὰ πρέπει νὰ τὸ καταγράφουν νὰ μὴν ξεχαστοῦνε στὸ πέρασμα τοῦ καταλύτη χρόνου.

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑΣ ΒΟΥΝΕΣΙ 6 - 5

Σὲ ποδοσφαιρικὸ ἀγῶνα ποὺ ἔγινε στὶς 11 Ἰουλίου στὸ γήπεδο τοῦ Ἁγίου Δημητρίου ἡ ὁμάδα τοῦ Μεσενικόλα νίκησε τὴν ἀντίστοιχη ὁμάδα τοῦ Βουνεσιοῦ μὲ σκόρ 6—5 τέρματα.

Ὁ ἀγώνας ἂν καὶ ἔγινε σὲ φιλικὰ πλαίσια ἦταν σκληρός ἀφοῦ ὅλοι οἱ παῖκτες ἔπαιξαν μὲ φοβερὴ δύναμη καὶ τὸ σκόρ παρουσίασε μιὰ ἐκπληκτική διακύμανση.

Μὲ τὴν ἀρχὴ τοῦ ἀγώνα οἱ Μεσενικολίτες παῖκτες παίζοντας ἐπιθετικὰ κατάφεραν νὰ προηγηθοῦν στὸ σκόρ μὲ τέρμα τοῦ Σιώκου. Στὴ συνέχεια ὅμως οἱ Βουνεσιῶτες πέρασαν στὴν ἀντεπίθεση καὶ ἐκμεταλλευόμενοι τὰ κενὰ ποὺ παρουσίασε στὸ διάστημα αὐτὸ ἡ Μεσενικολίτικη ἄμυνα κατάφεραν νὰ πετύχουν τέσσερα ἀλλεπάλληλα γκὸλ καὶ ἔτσι νὰ προηγηθοῦν στὸ σκόρ μὲ 4 —1. Τὸ σκόρ μειώθηκε σὲ 4—2 μὲ γκὸλ ποὺ πέτυχε μὲ ἀπευθείας χτύπημα φάουλ ὁ Θώδης. Ἀμέσως μετὰ οἱ Βουνεσιῶτες ἔκαναν τὸ σκόρ 5—2, σκόρ μὲ τὸ ὁποῖο ἔληξε τὸ πρῶτο ἡμίχρονο.

Στὸ δεύτερο ἡμίχρονο ἡ Μεσενικολίτικη ὁμάδα ἐμφανίσθηκε μὲ νέο σχῆμα καὶ παίζοντας ψυχωμένα κατάφερε νὰ πετύχει τέσσερα γκὸλ χωρίς νὰ δεχθῆ κανένα. Τὰ γκὸλ πέτυχαν: ἀπὸ ἕνα οἱ Θώδης καὶ Καρβούνης καὶ δύο ὁ Σιῶκος. Ἀφοῦ τὸ σκόρ ἔγινε 6—5 οἱ Βουνεσιῶτες κέρδισαν πέναλτυ ποὺ ὅμως ἀπέκρουσε ὁ τερματοφύλακας τοῦ 6' ἡμιχρόνου Κρανιᾶς.

ΣΥΝΘΕΣΗ Α' ΗΜΙΧΡΟΝΟΥ

ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑΣ: Καρβούνης, Καλαμάτας Ἀριστείδης (40' Κρανιᾶς), Ζούκας Λευτέρης, Καλαμάτας Λάμπρος Λούτας Παναγιώτης, Θώδης Γιάννης Ποδηματᾶς Γιάννης, Σιῶκος Γ. Στυλογιάννης Μαρῖνος (35' Παπαϊωάννου).

ΣΥΝΘΕΣΗ Β' ΗΜΙΧΡΟΝΟΥ

ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑΣ: Κρανιᾶς Γιῶργος, Μηλτσης Τάκης, Ζούκας Λευτέρης, Καλαμάτας Λάμπρος, Κώττης Σπύρος, Θώδης Γιάννης, Καρβούνης Δημήτρινς. Σιῶκος Γιῶργος, Μαλαμίτσης Δημήτρης.

● Τὰ ὀνόματα τῶν Βουνεσιώτικων παικτῶν στὸ ἄλλο φύλλο.

'Αξούργους εἶσι Μήτρου μ'

Ἕνας συγχρονος πολιτικος εἶπε καποτε πῶς φταίει ἡ γεωγραφικὴ θέση τῆς πατρίδας μας και ὅλοι οἱ λεγόμενοι «μεγάλοι» τὴ θέλουν γιὰ λογαριασμό τους γιὰ να ἐλέγχουν τὶς γύρω περιοχές.

«Εἶναι γωνία τό μαγαζί» εἶπε παραστατικά.

Ἄς κάνουμε μιὰ ἀναδρομὴ στὸ παρελθὸν γυρνῶντας στὸν καιρὸ τῆς Τουρκοκρατίας ζῶντας νοερὰ στὸ Θεσσαλικὸ καμπο.

Τὸν παραγωγικότατο κάμπο μὲ τὶς μεγάλες θυμωνιὲς τοῦ σταριοῦ καὶ τὰ μεγάλα κοπάδια τῶν ζώων. Τὸν τόπο μὲ τὴ μεγάλη σοδειὰ γιὰ τοὺς ἀφέντες καταχτητὲς καὶ τὴν πολλὴ φτώχια γιὰ τοὺς ἄμοιρους δουλευτᾶδες.

Χρόνια δύσκολα. Χρόνια μίζερα. Ἡ ἀγροτικὴ μᾶζα δυστύχεψε, ξεκληρίστηκε, ἀφανίστηκε, ζώντας μέσα σὲ καλύβες - τρύπες μαζὺ μὲ τἀζᾶ της καὶ θύμιζε πρωτόγονη ἐποχή.

Η ἀγροτικὴ μᾶζα, ζοῦσε μέσα σὲ πολιτικὴ τυραννία. Μ' ἕνα πρωτόγονο τρόπο διαβιώσεως. Μέσα σὲ κοινωνικὴ καταπίεση, οἰκονομικὴ ξεθεωτικὴ ἐγκατάλειψη καὶ πνευματικὴ σκλαβιά.

Καὶ το χειρότερο ἦταν πῶς λίγο πιὸ πέρα ἀπὸ τὸ δικό του σπίτι - τρύπα ἦταν ὁ πύργος τοῦ ἀγὰ τοῦ μπέη ἢ τοῦ χριστιανοῦ κοτζάμπαση μὲ τὰ πολλὰ κελάρια καὶ τ' ἀμπάρια ποὺ μέσα του στίβαζε, ὁ νηστικὸς γεωργὸς, τ' ἀγαθὰ τῆς γῆς του χωρὶς νὰ δικαιοῦται νὰ γευθῆ κι αὐτὸς κάτι ἀπ' τὸν κόπο του.

Ἂν οἱ καταχτητὲς δίνουν ἕνα κομμάτι ψωμὶ στοὺς ἀγρότες δὲν τοὺς τὸ δίναν ἀπὸ λύπηση ἀλλὰ γιατὶ ἤθελαν νὰ τοὺς κρατᾶν στὴ ζωὴ ἐπειδὴ εἶχαν ἀνάγκη ἀπ' τὴν ἐργατική τους δύναμη. Νὰ ψωροζήσουν οἱ σκλάβοι γιὰ νὰ τοὺς δημιουργήσουν σκλαβάκια γιὰ τὴ δούλεψή τους.

Αὐτὰ συνέβαιναν στὰ εὔφορα καμποχώρια τοῦ Θεσσαλικοῦ κάμπου. Οἱ ὀρενοὶ χωριάτες ἦταν κάπως τυχερώτεροι γιατὶ οἱ καταχτητὲς δὲν πάτησαν τὰ χώματά τους ὄχι γιατὶ δὲν τὸ μποροῦσαν ἀλλὰ γιατὶ δὲν ὑπῆρχε συμφέρον.

Πῶς θὰ γέμιζαν τ' ἀμπάρια τοῦ μπέη μὲ ρίγανη καὶ μὲ στροφίλια ἐλατιῶν...

Ἡ ἀπελευθέρωση τῆς Θεσσαλίας ἀπὸ τὸν Τουρκικὸ ζυγὸ ἔγινε στὰ 1881. Αὐτὴ τὴ λευτεριὰ ὅμως τὴ γεύτηκαν πολὺ λίγοι κάτοικοι τῆς Θεσσαλίας. Αὐτοὶ ἦταν οἱ πλούσιοι, οἱ ἰδιοχτῆτες καὶ οἱ νοικοκυραῖοι. Ὁ πολὺς λαός ἀναθεμάτιζε τὴν ὥρα τῆς ἀπελευθέρωσης γιατὶ φεύγοντας οἱ Τοῦρκοι τὸν παράδωσαν στὰ νύχια τῶν ντόπιων τσιφλικάδων ποὺ ταν χειρότεροι ἀπ' τοὺς Τούρκους.

Θᾶταν ὅμως μεγάλη ἀδικία ἂν δὲν κάναμε μιὰ διάκριση ἀνάμεσα στοὺς δύο δυνάστες τοῦ λαοῦ μας, στὴν Τουρκικὴ κατοχὴ καὶ στὴν καινούργια καταπίεση τῶν κοτζαμπάσηδων.

Στὴ δεύτερη οἱ κολῖγοι τοῦ κάμπου εἶχαν μιὰ κάποια λευτεριὰ κινήσεως σχετικὰ μὲ τὰ ζητήματα ποὺ τοὺς ἀφοροῦσαν. Δέν ἔχουμε τὸ δικαίωμα νὰ παραβλέψουμε τὴν ἔστω καὶ μικρὴ πρόοδο ποὺ παρουσίασε τὸ ἀγροτικὸ κίνημα μὲ τὴ δημιουργία τῶν πρώτων ἀγροτικῶν συλλόγων στὴ Θεσσαλικὴ πεδιάδα οἱ ὁποῖοι μὲ τὴν ἡγεσία φωτισμένων στελεχῶν, τῆς τότε ἐποχῆς διαφώτιζαν τοὺς ἀγρότες καὶ ἄρχισαν δειλὰ - δειλὰ στὴν ἀρχὴ κι ἀργότερα μαχητικώτερα νὰ ζητοῦν τὰ δίκαιά τους, ἀπολλητριώσεως κλπ. μὲ ἀποκορύφωμα τὴν περίφημη κινητοποίηση τοῦ Κιλελὲρ στὰ 1910 ποὺ ἔκανε ἐντύπωση καὶ στὸν Εὐρωπαϊκό κόσμο. Δὲν ἦταν συνηθισμένο τὸ γεγονὸς νὰ κινητοποιηθοῦν οἱ κολῖγοι ἐνάντια στοὺς πανίσχυρους καὶ ζάπλουτους γαιοκτήμονες. Ὅλα αὐτὰ γίναν μὲ τὴν ὀργάνωση καὶ κινητοποίηση τῶν κοταφρονεμένων ἀγροτῶν γιατὶ ἔφτασε πιὰ τὸ «χτένει στὸ κόμπο».

Πολλὰ τὰ δυσάρεστα περιστατικὰ σὲ βάρος τῶν ἁπλῶν ἐργατῶν τῆς γῆς στὴ Θεσσαλικὴ πεδιάδα. Σήμερα θὰ κάνω μιὰ κατάδυση στὸ βάραθρο τοῦ παρελθόντος καὶ θὰ ἀνασύρω ἕνα φαιδρὸ περιστατικὸ ποὺ συνέβηκε σὲ ἕνα ἀνδρόγυνο κολίγων ποὺ ζοῦσε σ' ἕνα Θεσσαλικὸ καμποχῶρι. Ἥσυχοι ἄνθρωποι δουλευταράδες. Παιδιὰ δὲν εἶχαν. Νέοι ἦταν ἀκόμη. Τοὺς ἔπαιρνε ὁ καιρὸς νὰ δημιουργήσουν τὴ σκλαβοφαμέλια τους. Γιὰ τὴ ζωή τους τὰ διαβάσατε παραπάνω. Πολλὲς ὑποχρεώσεις κι' ἀπαίτηση κομμιά. Ζοῦσαν σ' ἕνα ἀχούρι χωρισμένο στὴ μέση μ' ἕνα τσατμαδένιο χώρισμα (χώρισμα ἀπὸ πλεγμένα κλαριὰ καὶ πασαλειμμένο μὲ λάσπη).

Στὸ ἕνα δωμάτιο χάμω στὸ χῶμα ρίχναν τὰ στρωσίδια καὶ κοιμοῦνταν ἀποκαμωμένοι ἀπ' τὴν κούραση τῆς μέρας καὶ στὸ διπλανὸ σταύλιζαν τὰ λίγα ζωντανά τους.

Ζοῦσαν, ζῶα κι ἄνθρωποι σ' ἁρμονικὴ συμβίωση. Γιὰ ψυχαγωγία οὔτε λόγος. Μιὰ μέρα ἦρθε ἕνας γείτονας τους καὶ τοὺς κάλεσε στὸ σπίτι του. Γιόρταζε λέει ὁ γιός του καὶ θᾶ κανε ἕνα τραπέζι. Ὁ Μήτρος τόκοψε ἀπ' τὴν ἀρχὴ δὲν θὰ πηγαινε λέει στὸ σπίτι τοῦ ἀνθρώπου ποὺ λογόφερνε πολλὲς φορές. Ἡ Βασίλω ὅμως εἶχε ἄλλη γνώμη γι αὐτὴ τὴν εὐκαιρία ποὺ θὰ ξέσκαζε λιγάκι. Γι' αὐτὸ τὸ ἀπόγευμα ντύθηκε μὲ τὸ καλό της φουστάνι, φόρεσε καὶ τὰ ὑποφερτά παπούτσια της, ἀφοῦ πρῶτα τἄπλυνε στ' αὐλάκι τῆς αὐλῆς, καὶ νᾶτην στὸ σπίτι τοῦ γείτονα. Πολλοὶ οἱ καλεσμένοι λιγοστὸ τὸ φαγητὸ ἀλλὰ μπόλικο κρασί. Τὄριξαν ὅλοι στὸ πιοτὸ κι' ἡ καλή μας Βασίλω τὰ κοπάνησε γερὰ πέρασε ἡ ὥρα κι' οἱ καλεσμένοι φεύγαν γιὰ τὰ σπίτια τους. Ἔφυγε καὶ ἡ Βασίλω καὶ κατηφόρισε πρὸς τὸ σπίτι της σιγοτραγουδώντας. Ἔφθασε στ' ἀχούρι της καὶ ἄνοιξε μιὰ ἀπ' τὶς δυὸ πόρτες ποὖταν πλάι — πλάϊ. Ὅπως ἦταν ζαλισμένη ἀπ' τὸ κρασὶ δὲν σκέφτηκε νὰ ἀνάψη τὸ γκαζοκάντηλο νὰ ἰδῆ ποῦ νὰ πέσει γιὰ ὕπνο ἀλλὰ ὅπως μπῆκε κι' ὅπως ἦταν μὲ τὰ ροῦχα ἔπεσε πάνω στ' ἄχερα εὐτυχισμένη γιὰ τὴν εὐχάριστη βραδυὰ ποὺ πέρασε. Ξαφνικὰ τῆς ἦρθε ἡ ἐπιθυμία νὰ χαϊδέψη τὸ Μήτρο της κατὰ παράβαση τῶν κανόνων τῆς ἠθικῆς ποὺ στὰ χρόνια κεῖνα ἔλεγε πῶς, σ' αὐτὲς τὶς ζαβολιὲς ποὺ κάνουν τ' ἀντρόγυνα, τὴν ἀρχὴ τὴν κάνει ὁ ἄνδρας. Φαίνεται πῶς ἡ Βασίλω κεῖνο τὸ βράδυ ἀποφάσισε νὰ βάλει τὸ θεμέλιο τοῦ φενιμισμοῦ ποὺ στὰ χρόνια κεῖνα κανένας δὲν μποροῦσε νὰ διανοηθεῖ. Γι' αὐτὸ ἅπλωσε τὸ χέρι της νὰ πασπατέψει τὸ Μήτρο της. Ἀλλὰ τὸ χέρι της κοῦμπησε πάνω σ' ἕνα τριχωτὸ καὶ σκληρὸ δέρμα. Ἀηδιασμένη γύρισε ἀπ' τὸ ἄλλο πλευρὸ νὰ κοιμηθῆ μονολογώντας. «Πάλι ἀξούργους εἶσι Μήτρου μ'». Κείνη τὴν ὥρα, ποῦλεγε αὐτὰ ἡ Βασίλω, μπῆκε μέσ' στὸ σταῦλο ὁ ἄντρας της ὁ Μήτρος ποὺ πῆγε γιὰ σωματική του ἀνάγκη (κομπινέ δὲν ὑπῆρχε στὸ σπίτι). Τὴν ἄκουσε νὰ λέει αὐτὰ τὰ φοβερὰ καὶ μὲ τὸ καντήλι ποὺ κρατοῦσε τὴν εἶδε νὰ χαϊδεύει τὸ τετράπαχο γουρούνι τους. Λίγο κουτσομπόλης ἦταν ὁ Μήτρος καί τόπε τὸ πρωῖ στὸ καφενεῖο κι ἔτσι ἔφθασε στ' αὐτιά μας καὶ τὸ διαβάζετε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΕΛΕΤΖΑΣ

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ-ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Προσέφερον γιὰ τὴν ἀποπεράτωση τοῦ Πνευμ. Κέντρου Μεσενικόλα οἱ κ.κ. ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΗΣ ΓΕΩΡΓ. καὶ ΜΑΙΡΗ (Τσάμη) δρχ. 3000 ΕΥΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Θ. ΔΗΜ στὴ μνήμη τοῦ θείου του ΧΡΙΣΤΟΥ ΜΑΚΡΥΝΙΚΑ δρχ.1000 ΒΑΣΑΡΔΑΝΗΣ Ν. ΚΩΝ)ΝΟΣ στὴ μνήμη τῶν ΑΝΤΩΝ & ΘΩΜΑ ΣΒΑΡΝΑ ἰατροῦ καὶ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ ΛΑΔΙΑ δρχ. 3000 Οἰκογ. Κατσάκου Δ. Θωμᾶ ἀντὶ στεφάνου στὴ μνήμη τῆς ΕΛΕΩΝΟΡΑΣ συζ. ΣΤΕΦ. ΣΕΡΜΠΕΤΗ δρχ. 1.500.

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

(Συνέχεια στὴ 2η σελίδα)

κὰ μὲ τὴν παράδοση, στὸ λαὸ καὶ στοὺς ψηλώτερα ἀπ' τὸ λαὸ εὑρισκομένους. Τώρα μὲ τὴν κοσμοπολίτικη κίνηση καὶ μὲ τὸ κοσμοανακάτωμα τῶν λαῶν μὲ τὸν τουρισμὸ, καὶ τὴν εἴσαγωγὴ τῶν νέων ρευμάτων καὶ θεωριῶν, τὰ κουλτουριαρίσματα ποὺ στὴν παράδοση δώσανε ξενικὰ ὀνόματα ὅπως ρετρὸ καὶ φοκλόρ. Καὶ ποὺ γιὰ ἄλλους ἡ προσήλωση στὴν παράδοση νὰ θεωρεῖται ὀπισθοδρόμηση πισοκύτσαγμα ὅπως τὸ λένε, καὶ ἡ ἐπιστροφὴ στὶς ρίζες νὰ θεωρεῖται σκοταδισμὸς. Καὶ γιὰ ἄλλους νὰ σημαίνει παραμύθια καὶ μωραπάδες.

Σ' αὐτό μου τὸ σημείωμα καὶ στὰ ἑπόμενα θέλω ὅσο μοῦ τὸ ἐπιτρέπουν οἱ γνώσεις στὸ θέμα νὰ κάμω μιὰ ἀνάλυση σὲ βάθος γιὰ τὸν λαϊκό μας πολιτισμό.

Ὅπως ξέρουμε ὅλοι, σὲ τοῦτον τὸ τόπο καὶ στὸ λαὸ ποὺ τὸν πρωτοκατοίκησε ὀφείλει ἡ ἀνθρωπότητα τή φιλοσοφική σκέψη της, καὶ τὰ σημερινὰ ἐπιτεύγματα τῆς ἐπιστήμης ἔχουν τὶς ρίζες τους ἐδῶ. Ὅλες οἱ φιλοσοφικὲς θεωρίες ἔχουν τὶς ρίζες τους στοὺς ἀρχαίους Ἕλληνες. Οἱ ὑλιστικὲς μὲ τοὺς Ἴωνες φιλοσόφους. Οἱ ἰδεαλιστικὲς μὲ τὴν Ἀθηναϊκὴ Σχολὴ καθὼς καὶ οἱ ἀγνωστικιστικὲς μὲ τὴ Σωκρατικὴ ρήση «Ἕνα ξέρω πῶς τίποτα δὲν ξέρω». Μὲ κορυφαῖο τὸν Ἀριστοτέλη ποὺ ἔγινε ἡ πυξίδα τοῦ νοῦ ὅλης τῆς ἀνθρωπότητας ὡς τὶς μέρες μας. Οἱ προϊστορικοὶ Ἕλληνες εἶχαν ἐπινοήσει τὸ τελειώτερο μυθολογικὸ σύστημα στόν τότε κόσμο. Δὲν ἔβλεπαν τὰ φυσικὰ φαινόμενα ἀπαθεῖς, παρὰ σὲ ὅλα καὶ γιὰ ὅλα εἶχαν πλάσει κι ἀπόναν ὄμορφο μῦθο. Ἐκεῖ ποὺ δὲν ἔφτανε ὁ νοῦς τους πήγαινε ἡ φαντασία νὰ πληρώσει τὸ κενό. Ἤθελαν γιὰ ὅλα τὰ ὑλικὰ φαινόμενα κάποιον πλαστουργὸ πίσω τους ποὺ νὰ τοὺς μοιάζει. Κι ἔτσι βλέπουμε στὴ χρυσὴ ἐποχὴ τὴ θεογονία καὶ τὴν κοσμογονία. Στὴν ὀρειχάλκινη ἐποχὴ τὴν ἡρωογονίας καὶ στὴ σιδερὰ πλέον ξεκαθάρισε τὸ πνεῦμα τους καὶ προχώρησαν στὶς σοφὲς σκέψεις καὶ στὶς καλὲς τέχνες ποὺ μᾶς κληρονόμησαν. Ἔτσι βλέπουμε πῶς μὲ τὴν θεογονία καὶ ἡρωογονία μὲ τοὺς Τιτάνες τοὺς γίγαντες, τὶς νύμφες κλπ. εἶχαν γιομώσει γῆ ἀέρα καὶ θάλασσα μὲ πλάσματα τῆς φαντασίας τους ποὺ ὅλα ἀντιμάχονταν συμμεταξύ τους μὲ τὰ χέρια τῶν ἀνθρώπων καὶ κρατοῦσαν τὴν νοερὴ ἰσορροπία στὸν ψυχικὸ κόσμο τοῦ τότε κόσμου. Ἤθελαν οἱ ἄνθρωποι στὰ πάντα μιὰ συνέχεια στὸ περίγυρό τους σὰν στάση ζωῆς κι ἀπὸ κεῖ νὰ προχωροῦν καὶ πέραν τῆς ζωῆς στὴν ἀθανασία τῆς ψυχῆς του.

Οἱ μετέπειτα σκεπτόμενοι φιλόσοφοι τοῦ ἀρχαίου κόσμου, ἂν κι εἶχαν προχωρήσει πολὺ στὴ σκέψη καὶ ξεπέρασαν τοὺς προκατόχους τους μυθοπλάστες. Δὲν τοὺς περιφρόνησαν κι οὔτε τοὺς ἔρριξαν στὸ καλάθι τῶν ἀχρήστων, κι ἂς ἤξεραν πῶς ὅλες ἐκεῖνες οἱ δοξασίες ἦταν πλάσματα τῆς πρωτόγονης φαντασίας τους. Τὰ σεβάστηκαν ὅλα ἐκεῖνα καὶ τὰ θεωροῦσαν σὰν ἱερὸ κτῆμα τους μάλιστα.

Οἱ μεγάλοι τραγικοὶ ποιητὲς μὲ τοὺς τρεῖς κορυφαίους τὸν Αἰσχύλο ποὺ θεωρούνταν ὁ ποιητής τοῦ ὕψους. Τὸν Σοφοκλῆ ποὺ θεωροῦνταν ὁ ποιητής τοῦ μέτρου καὶ τὸν Εὐριπίδη ποὺ θεωροῦνταν ὁ ποιητής τοῦ βάθους. Ἀπ' τοὺς μύθους καὶ τὴν πρωτόγονη ἱστορία πῆραν τὰ θέματά τους κι ἔγραψαν τὰ ἀνεπανάληπτα ἔργα τους. Καὶ τὰ Ὁμηρικὰ Ἔπη ἔχουν πιότερο στὸ μύθο τὴν πλοκή τους καὶ τὶς ρίζες τους καὶ λιγότερο στὴν ἱστορία. Διαβάζουμε στὰ κείμενα νὰ πολεμοῦνε θεοὶ καὶ ἄνθρωποι μαζί. Καὶ στὸν Ἡρόδοτο ἀκόμα στὸν πατέρα τῆς ἱστορίας διαβάζουμε τὴν ἱστορία μὲ τὸν μύθο μαζί. Καὶ σήμερα ἀκόμα στὶς ἱστορικὲς ἔρευνες οἱ ἱστοριοδίφες ὅπου δὲν βρίσκουν ντοκουμέντα καταφεύγουν στὴ λαογραφία γιὰ νὰ βροῦν τὸ μίτο τῆς ἀλήθειας.

Κατὰ συνέπεια ὅπως βλέπουμε ἡ παράδοση γιὰ μᾶς τοὺς σύγχρονους Ἕλληνες δὲν εἶναι κάτι τὸ ξεπερασμένο, τὸ ἄχρηστο, γιατὶ ἀποτελεῖ τὴν ἱστορία τοῦ λαϊκοῦ μας πολιτισμοῦ. Καὶ λαϊκὸς πολιτισμὸς σημαίνει ὅλη ἡ δραστηριότητα σκέψης καὶ δράσης τοῦ λαοῦ. Κι ὅσο ἕνας λαὸς γνωρίζει τὴν ἱστορία του τόσο πιὸ πολὺ ἀγαπάει τὴ πατρίδα του σ' ὅποιο μέρος κι ἂν βρίσκεται.

Μ' αὐτὸ δὲν θέλω νὰ εἰπῶ πῶς πρέπει νὰ ἐπιστρέψουμε στὴ φουστανέλα καὶ στὰ τσαρούχια. Ἢ στὴ μαλλίνα καὶ στὸ κογουρούκι τῶν γυναικῶν, καὶ στὸ μπεσίκι ποὺ κούναγαν τὰ μωρὰ οἱ μανάδες μας καὶ στὰ ξυλάλετρα. Ὅλα ὅμως αὐτὰ ἔχουν τὴν ἱστορική τους ἀξία στὴ λαογραφία ἢ ἀλλοιῶς ὅπως λέγεται λαογνωσία ποὺ θὰ πρέπει νὰ τὸ καταγράφουν νὰ μὴν ξεχαστοῦνε στὸ πέρασμα τοῦ καταλύτη χρόνου.

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑΣ ΒΟΥΝΕΣΙ 6 - 5

Σὲ ποδοσφαιρικὸ ἀγῶνα ποὺ ἔγινε στὶς 11 Ἰουλίου στὸ γήπεδο τοῦ Ἁγίου Δημητρίου ἡ ὁμάδα τοῦ Μεσενικόλα νίκησε τὴν ἀντίστοιχη ὁμάδα τοῦ Βουνεσιοῦ μὲ σκόρ 6—5 τέρματα.

Ὁ ἀγώνας ἄν καί ἔγινε σὲ φιλικὰ πλαίσια ἦταν σκληρός ἀφοῦ ὅλοι οἱ παῖκτες ἔπαιξαν μὲ φοβερὴ δύναμη καί τό σκόρ παρουσίασε μιὰ ἐκπληκτική διακύμανση.

Μὲ τὴν ἀρχὴ τοῦ ἀγώνα οἱ Μεσενικολίτες παῖκτες παίζοντας ἐπιθετικὰ κατάφεραν νὰ προηγηθοῦν στό σκόρ μὲ τέρμα τοῦ Σιώκου. Στὴ συνέχεια ὅμως οἱ Βουνεσιῶτες πέρασαν στὴν ἀντεπίθεση καί ἐκμεταλλευόμενοι τὰ κενὰ πού παρουσίασε στό διάστημα αὐτό ἡ Μεσενικολίτικη ἄμυνα κατάφεραν νὰ πετύχουν τέσσερα ἀλλεπάλληλα γκόλ καί ἔτσι νὰ προηγηθοῦν στό σκόρ μὲ 4 —1. Τό σκόρ μειώθηκε σέ 4—2 μὲ γκόλ πού πέτυχε μέ ἀπευθείας χτύπημα φάουλ ὁ Θώδης. Ἀμέσως μετὰ οἱ Βουνεσιῶτες ἔκαναν τό σκόρ 5—2, σκόρ μὲ τό ὁποῖο ἔληξε τό πρῶτο ἡμίχρονο.

Στό δεύτερο ἡμίχρονο ἡ Μεσενικολίτικη ὁμάδα ἐμφανίσθηκε μὲ νέο σχῆμα καί παίζοντας ψυχωμένα κατάφερε νὰ πετύχει τέσσερα γκόλ χωρίς νὰ δεχθῆ κανένα. Τὰ γκόλ πέτυχαν: ἀπὸ ἕνα οἱ Θώδης καί Καρβούνης καί δύο ὁ Σιῶκος. Ἀφοῦ τό σκόρ ἔγινε 6—5 οἱ Βουνεσιῶτες κέρδισαν πέναλτυ πού ὅμως ἀπέκρουσε ὁ τερματοφύλακας τοῦ 6΄ ἡμιχρόνου Κρανιᾶς.

ΣΥΝΘΕΣΗ Α΄ ΗΜΙΧΡΟΝΟΥ

ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑΣ: Καρβούνης, Καλαμάτας Ἀριστείδης (40΄ Κρανιᾶς), Ζούκας Λευτέρης, Καλαμάτας Λάμπρος Λούτας Παναγιώτης, Θώδης Γιάννης Ποδηματᾶς Γιάννης, Σιῶκος Γ. Στυλογιάννης Μαρῖνος (35΄ Παπαϊωάννου).

ΣΥΝΘΕΣΗ Β΄ ΗΜΙΧΡΟΝΟΥ

ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑΣ: Κρανιᾶς Γιῶργος, Μηλτσης Τάκης, Ζούκας Λευτέρης, Καλαμάτας Λάμπρος, Κώττης Σπύρος, Θώδης Γιάννης, Καρβούνης Δημήτρης. Σιῶκος Γιῶργος, Μαλαμίτσης Δημήτρης.

● Τὰ ὀνόματα τῶν Βουνεσιώτικων παικτῶν στὸ ἄλλο φύλλο.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Ὁμιλία τοῦ Γεωπόνου κ. Λουκᾶ Παπαργύρου στὶς ἐπιμορφωτικὲς συγκεντρώσεις τῶν Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ἀρχόντων καὶ Ὑπαλλήλων Ο.Τ.Α. Ν. Καρδίτσης

Μᾶς τὸ ἔστειλε ὁ κ. Π. Ποδηματᾶς

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Ἀπὸ τοὺς ὑπονόμους τῶν πόλεων καὶ τὰ βυτιοφόρα ποὺ ἀδειάζουν τοὺς βόθρους.

Ἀπὸ τὰ ὑγρὰ ἀπόβλητα τῶν γαλακτοκομείων, τῶν ἐλαιουργείων, τῶν οἰνοποιείων, τὰ ὑγρὰ τῶν σφαγείων, τὰ ἀνεπιθύμητα γεωργικὰ φάρμακα καὶ τὰ χημικὰ λιπάσματα.

Τὰ λύματα τῶν βιομηχανιῶν εἶναι τοξικά, δηλαδὴ δηλητηριώδη. Τὰ νερὰ τῶν ὑπονόμων εἶναι μολυσμένα μέ μικρόβια καὶ μπορεῖ νὰ προκαλέσουν ἀρρώστιες. Τὸ πετρέλαιο σχηματίζει μιὰ κρούστα στὴν ἐπιφάνεια καὶ δὲν ἀφήνει νὰ περάσει τὸ ὀξυγόνο καὶ πεθαίνει κάθε ὑδρόβιος ὀργανισμός.

Ἕνα λίτρο ὀρυκτελαίου ποὺ χρησιμοποιοῦμε στὸ τρακτέρ κάνει ἕνα ἑκατομμύριο λίτρα νεροῦ ἀκατάλληλο γιὰ νὰ τὸ πιοῦμε.

Ἐπομένως ἂς μὴ χρησιμοποιοῦμε ἀπερίσκεπτα τὸ καθαρὸ νερὸ γιατὶ λιγοστεύει καὶ ἂς ποτίζουμε τὶς διάφορες καλλιέργειες σωστὰ καὶ μὲ τὸ νερὸ ποὺ πρέπει.

Τὸ ἔδαφος μολύνεται μὲ τὰ σκουπίδια τῶν πόλεων, τὰ ἀπόβλητα τῶν γεωργικῶν βιομηχανιῶν, τὰ ὑπολείματα τῶν τυροκομείων κλπ. τὴν κόπρο τῶν ζώων, τὰ χημικὰ λιπάσματα καὶ τὰ γεωργικὰ φάρμακα.

Ἀπὸ τὸ ἔδαφος οἱ διάφορες οὐσίες μολύνουν καὶ τὰ νερὰ τῶν πηγαδιῶν, τῶν πηγῶν καὶ τῶ ποταμῶν καὶ ἀπὸ ἐκεῖ καταλήγουν στὶς θάλασσες.

Εἶναι γεγονὸς ὅτι μιὰ προηγμένη γεωργία γιὰ νὰ βγάλει περισσότερα καὶ καλλίτερα προϊόντα χρησιμοποιεῖ χημικὰ λιπάσματα καὶ γεωργικὰ φάρμακα τὰ ὁποῖο ὅπως εἴπαμε μολύνουν τὸ ἔδαφος.

Εἶναι ὅμως ἀναγκαῖο κακό. Γιατὶ χωρὶς λιπάσματα καὶ ζιζανιοκτόνα, στάρι ἀρκετὸ γιὰ νὰ φάει ὁ κόσμος δὲν γίνεται.

Χωρὶς ψεκασμοὺς σήμερα οὔτε σταφύλι θὰ φᾶμε, οὔτε μῆλο, οὔτε ἀχλάδι κλπ.

Ἐπομένως τὶ πρέπει νὰ γίνει ὥστε καὶ παραγωγὴ νὰ γίνεται καὶ τὸ περιβάλλον νὰ μὴ τὸ μολύνουμε καὶ τὸ καταστρέφουμε;

Ἀπλούστατα πρέπει νὰ φροντίζουμε ὥστε νὰ κάνουμε, ὅπως λέμε, ὀρθολογικὴ χρήση τῶν χημικῶν λιπασμάτων καὶ τῶν γεωργικῶν φαρμάκων. Δηλαδὴ νὰ τὰ χρησιμοποιοῦμε ὅταν πρέπει καὶ ὅσο πρέπει.

Γιὰ τὰ χημικὰ λιπάσματα, εὐτυχῶς οἱ ἔρευνες ποὺ ἔγιναν καὶ γίνονται ἀπέδειξαν ὅτι δὲν ἔχουν δυσμενεῖς ἐπιπτώσεις, τόσο κατ' εὐθεῖα στὸν ἄνθρωπο - μέσω διατροφῆς - ὅσο καὶ στὴ μόλυνση τοῦ περιβάλλοντος ἐκτὸς ἀπὸ μία ποὺ προκαλεῖ ἡ παραπανίσια ποσότητα τῶν νιτρικῶν καὶ φωσφορικῶν ἁλάτων ποὺ δὲ χρησιμοποιοῦνται ἀπὸ τὰ φυτὰ καὶ μὲ τὴ διήθηση περνοῦν στὰ νερὰ καὶ τὰ μολύνουν προκαλῶντας τὸ φαινόμενο τοῦ εὐτροφισμοῦ. Εὐτροφισμὸς τοῦ ἐροῦ σημαίνει παρουσία ἐπιβλαβῶν μικροοργανισμῶν ποὺ συνεπάγεται τὴν ὑποβάθμιση τοῦ ὑδάτινου παράγοντα.

Αὐτὸ τὸ κακὸ ἀποτέλεσμα γιὰ τὸ περιβάλλον θὰ μποροῦσε νὰ ἀποφευχθεῖ μὲ τὴν ὀρθὴ ἐκλογὴ τῶν καταλλήλων γιὰ κάθε καλλιέργεια καὶ κάθε ἔδαφος λιπασμάτων, τὴν χρησιμοποίησή τους στὴν κατάλληλη ἐποχὴ καὶ στὴν κατάλληλη ποσότητα ποὺ χρειάζεται, καὶ ποὺ ἐκτὸς ἀπὸ τὴν προστασία τοῦ περιβάλλοντος θὰ ἔχει καὶ ἀποτέλεσμα στὴ τσέπη τοῦ παραγωγοῦ μὲ τὴν μεγαλύτερη καὶ καλλίτερη παραγωγή.

Ἂν ὅμως γιὰ τὰ χημικὰ λιπάσματα τὰ πράγματα γιὰ τὴν ἄνθρωπο καὶ τὸ περιβάλλον δὲν εἶναι τόσο δυσμενῆ, δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὰ γεωργικὰ φάρμακα.

Εἶναι ἀλήθεια πὼς ἡ χρησιμοποίηση τῶν γεωργικῶν φαρμάκων αὔξησε σημαντικὰ τὴν γεωργικὴ παραγωγὴ καὶ μᾶς ἀπάλλαξε ἀπὸ τὴν ἐλονοσία ἀλλὰ παράλληλα μερικὰ ἀπὸ αὐτὰ μᾶς προκάλεσαν ἀνεπανόρθωτες βλάβες ὅπως στείρωση, ἀποβολὴ ἐμβρύων σὲ πολλὰ εἴδη, φθορὰ τοῦ γόνου τῶν ψαριῶν καὶ ἄλλα καὶ τὰ ὁποῖα ἔγιναν γνωστὰ δυστυχῶς μετὰ ἀπὸ 20 χρόνια ὅπως συνέβηκε μὲ τὴ χρήση τοῦ ΔΔΤ. Γιὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς πολλὰ φάρμακα ἀποσύρθηκαν ἀπὸ τὴν κυκλοφορία ὅπως τὸ ΝΤΙ - ΝΤΙ - ΤΙ, ἡλιΝΔΡΙΝΗ, ἡ ΔΙΕΛΔΡΙΝΗ καὶ ἄλλα.

Ἡ χρήση τῶν φαρμάκων γενικὰ γιὰ τὴν καταπολέμηση τῶν ἀσθενειῶν, ἀνθρώπων, ζώων καὶ φυτῶν αὐξάνει ὅλο καὶ περισσότερο τὸν κόσμο. Σήμερα περίπου 1000 χημικὲς οὐσίες ἀποτελοῦν τὴ βάση τῶν φαρμάκων ποὺ εἶναι καθημερινῆς χρήσεως. Πάνω ἀπὸ 250.000 τόννους ἑνὸς τομικτόνο πωλοῦνται κάθε χρόνο. Ἀπὸ αὐτὰ ὑπολογίζεται πὼς τὸ 10% καταναλώνεται γιὰ τὴ δημόσιο ὑγεία καὶ τὸ ὑπόλοιπο στὴ γεωργία, τὰ δάση, στὴ προστασία καὶ τὴν ἀποθήκευση τῶν τροφῶν καὶ γιὰ οἰκιακοὺς σκοπούς.

Σήμερα ὑπάρχουν γεωργικὰ φάρμακα πολὺ τοξικά, ἀλλὰ διασποῦνται ἀμέσως μετὰ τὴ χρησιμοποιησή τους καὶ φάρμακα λιγώτερο τοξικὰ τὰ ὁποῖα εἶναι καὶ τὰ πιὸ ὕπουλα φάρμακα γιατὶ ἔχουν βραδὺ ρυθμὸ διασπάσεως ἀπὸ τὰ βακτήρια καὶ γίνονται ἐπικίνδυνα ἐμμέσως γιὰ τοὺς ἄλλους ὀργνισμοὺς ἐκτὸς ἀπὸ ἐκείους ποὺ χρησιμοποιοῦνται, καὶ ἰδιατερα μὲ τὴν ὑπολειμματικότητα ποὺ ἔχουν καὶ τὴν ἀθροιστική τους ἰδιότητα γίνονται τοξικὰ γιὰ τὰ ψάρια, τὰ πουλιά, τὰ ζῶα καὶ τὸν ἄνθρωπο.

Γενικὰ τὰ φυτοφάρμακα μολύνουν τὸ ἔδαφος καὶ κατόπιν τὰ νερὰ ἀπὸ τὴ στιγμὴ τῆς χρησιμοποιήσεώς τους.

Εἶναι ἐπικίνδυνα μὲ τὴν τοξικότητά τους γι' αὐτοὺς ποὺ τὰ χρησιμοποιοῦν κυρίως.

Εἶναι ἐπικίνδυνα μὲ τὴν ὑπολειμματική τους δράση, γιὰ τοὺς καταναλωτὲς γεωργικῶν προϊόντων, ὅταν δὲν ἔχει περάσει τὸ ὅριο ἀσφαλείας.

Εἶναι ἐπικίνδυνα γιὰ τὰ ζῶα πάλι μὲ τὴν ὑπολειμματική τους δράση καὶ μὲ τὰ προϊόντα τῶν ζώων γίνονται ἐπικίνδυνα καὶ γιὰ τὸ ἄνθρωπο ἀλλὰ εἶναι ὅμως καὶ ἀπαραίτητα γιὰ μιὰ καλὴ γεωργικὴ παραγωγὴ ἀπὸ τὴν ὁποία ἔχει ἀνάγκη ὁκόσμος.

Ἑπομένως πρέπει νὰ βρεθεῖ ἡ χρυσὴ τομή, ἡ ὁποία συνίσταται στὰ παρακάτω:

1) Οἱ βιομηχανίες γεωργικῶν φαρμάκων νὰ στρέψουν τὴν προσοχή τους στὴν παραγωγὴ φυτοφαρμάκων τὰ ὁποῖα δὲν θὰ ἔχουν δυσμενεῖς ἐπιπτώσεις στὸ περιβάλλον καὶ κατ' ἐπέκταση στὸν ἄνθρωπο.

2) Οἱ ὑπεύθυνοι:

α) Νὰ συνιστοῦν χρήση φυτοφαρμάκων μόνον ὅταν χρειάζεται καὶ γιὰ χρήση ἐκείνων τῶν φαρμάκων ποὺ βλάπτουν λιγώτερο τοὺς βιολογικοὺς ἐχθρὸς τῶν παρασίτων.

β) Νὰ προωθοῦν γιὰ καλλιέργεια ποικιλίες ποὺ εἶναι ἀνθεκτικὲς στὶς διάφορες ἀσθένειες ἔτσι ποὺ νὰ λιγοστεύουμε τὴν ἐξάρτηση τῶν καλλιεργειῶν ἀπὸ τὰ φυτοφάρμακα.

γ) Νὰ συνιστοῦν καλλιεργητικὲς καὶ βιολογικὲς μεθόδους καταπολεμήσεως τῶν ἐχθρῶν καὶ ἀσθενειῶν τῶν καλλιεργειῶν.

δ) Νὰ γνωρίζουν καλὰ τὸν βιολογικὸ κύκλο τῶν παρασίτων ὥστε ἡ ἐπέμβαση νὰ γίνεται στὴν ἐποχὴ ποὺ χρειάζεται.

3) Ο παραγωγοὶ:

α) Προτοῦ νὰ κάνουν καταπολέμηση ὁποιουδήποτε ἐχθροῦ ἢ ἀσθενείας νὰ συμβουλεύωνται τοὺς ὑπευθύνους γεωπόνους κλπ.

β) Νὰ διαβάζουν καλὰ τὶς ὁδηγίες ποὺ εἶναι γραμμένες πάνω στὸ μπουκάλι ἢ στό κουτί, γιατὶ ἐκτὸς ἀπὸ τὴ μόλυνση τοῦ περιβάλλοντος διατρέχουν ἄμεσο κίνδυνο τόσο οἱ ἴδιοι ὅσο καὶ οἱ ἄλλοι.

γ) Νὰ διαβάζουν τὶς ὁδηγίες κατὰ τὴν ἀγορὰ τοῦ φαρμάκου γιὰ νὰ δοῦν ἂν εἶναι αὐτὸ ποὺ θέλουν.

δ) Νὰ διαβάζουν τὶς ὁδηγίες πρὶν ἀπὸ τὴ διάλυση ἢ τὴν ἀνάμιξη, γιὰ νὰ ξέρουν τὰ ἀναγκαία προστατευτικὰ μέσα τοὺς πιθανοὺς κινδύνους καὶ τὰ ἀντίδοτα, τὴν συνδιαστικότητα τοῦ φαρμάκου μὲ ἄλλα φάρμακα τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο πρέπει νὰ γίνετι ἡ διάλυση καὶ τὴν ἀκριβὴ ποσότητα ποὺ πρέπει νὰ χρησιμοποιηθεῖ.

ε) Νὰ τὶς διαβάζουν πρὶν ἀπὸ τὴν ἐφαρμογὴ γιὰ νὰ ξέρουν τὰ μέτρα προστασίας τῶν ψεκαστῶν, τὸ χρόνο ἐφαρμογῆς καὶ τὴν περίοδο ποὺ πρέπει νὰ περάσει ἀπὸ τὴν ἐφαρμογὴ μέχρι τὴ συγκομιδὴ ἢ τὴ βόσκηση τῶν ζώων καὶ νὰ τηροῦν μὲ εὐλάβεια τὸ ὅριο ἀσφαλείας γιατὶ πιθανὸν νὰ γίνουν αἰτία δηλητηριάσεων πολλῶν ἀτόμων ἀπὸ τὴ χρησιμοποίηση προϊόντων ποὺ ψεκάσθηκαν καὶ δὲν πέρασε τὸ ὅριο ἀσφαλείας.

στ) Νὰ τὶς διαβάζουν πρὶν ἀπὸ τὴν ἀποθήκευση τοῦ φαρμάκου γιὰ νὰ ξέρουν ποῦ καὶ πῶς πρέπει νὰ ἀποθηκευθεῖ, ποῦ δὲν πρέπει νὰ ἀποθηκευθεῖ καὶ νὰ καταστρέφωνται τὰ ἄδεια κουτιὰ καὶ μπουκάλια τῶν γεωργικνῶ φαρμάκων γιατὶ πεταμένα μέσα στὸ χωράφι, μέσα στὰ ἀρδευτικὰ καὶ ἀποστραγγιστικὰ κανάλια ἢ κοντὰ στς πηγὲς καὶ τὴ μόλυνση τῶν νερῶν προκαλοῦν καὶ κίνδυνο ἰδιαιτερα γιὰ τὰ παιδιὰ ἀποτελοῦν.

Ἂν ἐμεῖς οἱ ὑπεύθυνοι διαδιαφωτίσουμε τοὺς παραγωγοὺς μας γιὰ τὴ μόλυνση τοῦ περιβάλλοντος ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴ χρήση τῶν φυτοφαρμάκων κι ἂν οἱ παραγωγοί μας πεισθοῦν ὅτι πρέπει νὰ προστατεύσουν τὴ ἴδια τους τὴ ζωή, ἐνῶ παράλληλα θὰ προστατεύουν καὶ τὸ περιβάλλον στὸ ὁποῖο ζοῦν καὶ ἐργάζονται τότε θὰ ἔχουμε προσφέρει πολλὰ στὸν ἴδιο τὸν ἑαυτόν μας καὶ θὰ δημιουργήσουμε καλλίτερες συνθῆκες διαβιώσεως στὶς ἐπερχόμενες γενιές.

Ἀλλὰ μιὰ ποὺ ἔγινε λόγος γιὰ τὰ λιπάσματα, τὰ φυτοφάρμακα καὶ ἄλλες χημικὲς οὐσίες ποὺ μολύνουν τὸ περιβάλλον καὶ μοιραίως ὅσοι ζοῦν στὸ ἁ ἢ 6 μολυσμένο περιβάλλον θὰ ὑποστοῦν καὶ μοιραίως τὶς συνέπειες τοῦ μολυσμένου περιβάλλοντος θὰ πρέπει νὰ ἀναφερθοῦμε καὶ σὲ κάτι ἄλλες χημικὲς οὐσίες, τὶς ὁποῖες ἀναφέρει στὴν ἔκθεσή του ὁ διευθυντὴς τοῦ προγράμματος περιβάλλοντος τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἡνωμένων Ἐθνῶν DR MOSTALL KAMAL TOLBA γιὰ νὰ προβληματισθοῦμε καὶ μεῖς.

Εἶναι τὰ φάρμακα τοῦ ἀνθρώπου τὰ ὁποῖα δὲν πρέπει νὰ παίρνωνται χωρὶς τὴ συνταγὴ τοῦ γιατροῦ γιατὶ ἡ δράση ἑνὸς φαρμάκου νὰ ἐπηρρεάζεται ὄχι μόνο ἀπὸ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δράσεως ἑνὸς ἄλλου ἀλλὰ καὶ νὰ ὑπάρχει σχέση μὲ τὸ κατὰ πόσο ὁ ἄνθρωπος βρίσκεται κάτω ἀπὸ τὴν ἐπίδραση τοῦ καπνίσματος ἢ ὑπὸ τὴν ἐπίδραση χημικῶν οὐσιῶν ποὺ ρυπαίνουν τὴν ἀτμόσφαιρα ἢ ἄλλων ὅπως τὰ ἐντομοκτόνα κλπ.

Εἶναι τὰ ἀντιβιοτικὰ καὶ οἱ ὁρμόνες ποὺ ἐξακολουθοῦν νὰ χρησιμοποιοῦνται σὲ μεγάλη κλίμακα στὴ διατροφὴ τῶν παραγωγικῶν ζώων, σὰν παράγοντες αὐξήσεως καὶ σὰν φάρμακα Ὑπολογίζεται πὼς τὸ 80% τῆς ζωικῆς πρωτεΐνης ποὺ παράγεται καὶ προορίζεται γιὰ τροφὴ στὶς ΗΠΑ, προέρχεται ἀπὸ ζῶα ποὺ ἔστω καὶ γιὰ ἕνα διάστημα τῆς ζωῆς τους ἔλαβαν τροφὴ ποὺ εἶχε ἀντιβιοτικὰ καὶ ὁρμόνες. Παρὰ τὴν ἐμπειρία ποὺ ἀποκτήθηκε σ' αὐτὸν τὸν τομέα ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάρχει μεγάλη ἀβεβαιότητα καὶ σύγχυση σχετικὰ μὲ τὸ βαθμὸ στὸν ὁποῖο αὐτὲς οἱ χημικὲς οὐσίες εἶναι ἐπικίνδυνες. Οἱ κίνδυνοι αὐτοὶ μπορεῖ νὰ προέλθουν α) Ἀπὸ τὸ κρέας ποὺ καταναλώνεται ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, ὅταν σ' αὐτὸ ὑπάρχουν ὑπολείμματα φαρμάκων ἀπ' αὐτὰ ποὺ χρησιμοποιήθηκαν γιὰ τὴν διατροφὴ τῶν ζώων καὶ β) Ἀπὸ τὴ δημιουργία ἀθεκτικῶν παθογόνων μικροοργανισμῶν ποὺ μπορεῖ νὰ εἶναι ἐπιβλαβεῖς γιὰ τὸν ἄνθρωπο.

Ἡ πρόοδος στὴν παραγωγὴ τροφίμων, ἡ ἐξέλιξη τῶν τεχνολογικῶν διαδικασιῶν καὶ οἱ κοινωνικο - οἰκονομικὲς μεταβολὲς ποὺ στὸ μεταξὺ ἔγιναν (δηλαδὴ ὅλα σήμερα τὰ ζητάει τὸ καταναλωτικὸ κοινὸ ἕτοιμα), συνετέλεσαν στὴν χρησιμοποίηση χιλιάδων προσθετικῶν στὶς τροφές. Στὴν κατηγορία τῶν προσθετικῶν περιλαμβάνονται θρεπτικὲς οὐσίες, συντηρητικά βελτιωτικὰ τῆς γεύσεως γιὰ νὰ φαίνονται πιὸ νόστιμα, ἀντιοξειδωτικά, σταθεροποιητικὰ καὶ ἄλλα καὶ παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἔχει γίνει πολὺ δουλειὰ γι αὐτὰ, δηλαδὴ ἔρευνες σχετικὰ μὲ τὴ χρήση τῶν προσθετικῶν στὶς τροφὲς, ὅμως οἱ γνώσεις μας δὲν εἶναι ἀκόμα ἐπαρκεῖς.

Γιὰ μερικὰ ἀπὸ αὐτὰ ὑπάρχουν ὑποψίες πὼς εἶναι καρκινογόνα, ἐνῶ ἄλλα θὰ μποροῦσαν κάτω ἀπὸ εὐνοϊκὲς συνθῆκες νὰ μετατραποῦν σὲ καρκινογόνα.

Καὶ ὅλα τὰ παραπάνω γιὰ νὰ εἶναι ὄμορφα καὶ ὡραῖα, ἐνῶ στάρι ἀρκετὸ γιὰ νὰ χορτάσει ὁ κόσμος χωρὶς λίπασμα δὲν γίνεται ἀλλὰ ψωμὶ χωρὶς προσθετικὰ γίνεται ἀλλὰ καμμιὰ νοικοκυρὰ δὲν ζυμώνει σήμερα.

Σέ ἕνα ἄλλο σημεῖο ἀνσφέρει ὅτι χιλιάδες φάρμακα καὶ καλλυντικὰ χωρὶς νὰ ἔχουν ὑποστεῖ κανονικὸ ἔλεγχο εἶναι σὲ καθημερινὴ χρήση καὶ κάθε μέρα βλέπουμε νὰ ἀποσύρωνται ἀπὸ τὴν κυκλοφορία ὁρισμένα ὁπὸ αὐτὰ ἀλλὰ τή ζημιὰ τὴν ἔχουν κάνει.

Τέλος ἕνας ἄλλος τομέας εἶναι ὁ τομέας τῶν ἀπορρυπαντικῶν, τὰ ὁποῖα μαζὶ μὲ τὴ πλύση τῶν πραγμάτων γιὰ τὰ ὁποῖα προορίζονται μᾶς ἔχουν κάνει καὶ πλύση ἐγκεφάλου καὶ ἰδιαίτερα τῶν γυναικῶν μας ποὺ μᾶς ἔχουν γεμίσει κουζίνες καὶ λουτρὸ μὲ τοῦ κόσμου τὰ ἀπορρυπαντικὰ ἐνῶ θὰ πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦνται μὲ φειδὼ γιατὶ τὰ περισσότερα ἀπὸ αὐτὰ περιέχουν φωσφορικὰ καὶ ἔνζυμα ποὺ μποροῦν νὰ προκαλέσουν ἀλλεργίες τοῦ δέρματος καὶ τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων, ἐπὶ πλέον δὲ ἀλλοιώνουν καὶ τὰ νερά.

Γενικὰ ἀπὸ ὅσα εἴπαμε καὶ ἀπὸ ὅσα διαβάζουμε καθημερινὰ στὶς ἐφημερίδες καὶ ἀκοῦμε ἀπὸ τὴν τηλεόραση ἰδιαίτερα σὲ τὶς μέρες μὲ τὴ ρύπανση τοῦ λιμανιοῦ τῆς Πύλου ἀπὸ τὸ ναυάγιο τοῦ πετρελαιοφόρου, θὰ πρέπει ὅλοι μας ἀπὸ τὸν ἁπλὸ ἄνθρωπο μέχρι καὶ τὸ βιομήχανο μὲ τὶς πολλὲς καμινάδες, νὰ κατανοήσουμε ὅτι εἴμαστε κομμάτι τῆς φύσεως καὶ θὰ πρέπει ὁ καθένας ἀπὸ τὴ θέση του νὰ γίνει ὁ φύλακάς

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

ΕΝΑ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΟ ΣΥΜΠΑΝ

Πρῶτα - πρῶτα καὶ πρὶν ἀκόμα νὰ ξεκινήσουμε γιὰ τὸ μεγάλο ταξίδι στὸ σύμπαν, θὰ πρέπει νὰ ἰδοῦμε τί εἶναι αὐτὸ καὶ ποῦ εὑρίσκεται.

Στὴ Γεωγραφία μας μάθαμε ὅτι τὸ σύμπαν εἶναι τὸ σύνολο τῶν οὐρανίων σωμάτων καὶ ὅ, τι ὑπάρχει στὸ ἀπέραντο διαστημικὸ χῶρο.

Ἡ γῆ μας εἶναι ἕνα κομμάτι στὸ σύμπαν ποὺ μοιάζει σὰ ἕνας κόκκος ἄμμου μέσα στὴν ἀπέραντη Σαχάρα σὲ σύγκριση μὲ τοὺς πολυάριθμους Γαλαξίες μὲ τοὺς Πλανῆτες, τοὺς Μετεωρίτες, τοὺς κομῆτες, τὸν Ἥλιο καὶ τὸ Φεγγάρι.

Μετὰ τὸ φανταστικὸ ταξίδι μου στὸ φεγγάρι μαζὺ μὲ τὸν ἀστροναύτη ΚΑΠΤΑΙΝ ΣΚΑΡΛΕΤ μὲ καλὰ ἀποτελέσματα καὶ χωρὶς ἀπρόοπτα, ποὺ κάναμε τὸ Γενάρη, σήμερα θὰ ἐπιχειρήσω νὰ κάνω τὸν γῦρο τοῦ κόσμου σὲ ἑξῆντα λεπτὰ, χωρὶς λεπτὰ ὅπως ἔλεγε καὶ ἡ ἐκπομπὴ μὲ τὸν Γιάννη Γκιωνάκη πρὶν ἀπὸ τὸ: «Εἶδες ἡ ΔΕΗ;» στὴν τηλεόραση.

Καὶ γιὰ νὰ προλάβω μέσα σὲ τόσο σύντομο χρονικὸ διάστημα νὰ γυρίσω ὅλο τὸν κόσμο καὶ νὰ σπάσω τὸ ρεκόρ τῆς ταχύτητας, θὰ πρέπει νὰ ταξιδέψω μὲ Πυραυλοκίνητο τελευταίου τύπου Φάντομ, ἀπὸ αὐτὰ ποὺ παραγγείλαμε τὸ 1976 (ὁ κ. Πρωθυπουργός).

Τὰ πυραυλοκίνητα τοῦτα τὰ ἐδοκίμασε ὁ μεγάλος μου πατέρας ὡς εἰδικὸς ἐμπειρογνώμονας σὰν Ὑποσμηνίας Β΄ ποὺ ἦταν πρὶν ἀπὸ 20 χρόνια στὴ Σχολὴ Ἀεροπορίας 121 ΠΕΑ καὶ τὰ βρῆκε πολὺ ὡραῖα ἀλλὰ χωρὶς ἀνταλλακτικὰ (ἴσως γιατὶ δὲν χαλᾶνε ποτέ). Καὶ ποῦ θὰ πέσει τὸ μῆλο; Κάτω ἀπὸ τὴ μηλιά.

●

Ἀπογειώνομαι ἀπὸ τὸ Ἀεροδρόμιον τοῦ Τατοΐου καὶ κατευθυνόμενος πρὸς τὰ ὕψη, βγῆκα ἔξω ἀπὸ τὴν ἕλξη τῆς γῆς, ἔξω ἀπὸ τὰ σύννεφα, ἀναπτύσσω ἰλιγγιώδη ταχύτητα, χωρὶς νὰ ὑπάρχει φόβος μήπως τσουγκρίσω μὲ ἄλλα ἀεροπλάνα, γιατὶ τόσο ψηλὰ ποὺ βρίσκομαι κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ φθάση.

Κοιτάζοντας καμμιὰ φορὰ πρὸς τὸ κάτω βλέπω ὅλη τὴ γῆ σὰν ἕνα αὐγὸ νὰ βράζη μέσα στὸ νερό της.

Σὲ πέντε λεπτὰ βρίσκομαι πάνω ἀπ' τὴν Ἀμερικὴ καὶ κοβοντας τὴν ταχύτητα κατέβηκα λίγο πιὸ χαμηλὰ γιὰ νὰ ἰδῶ τὴν πάλαι ποτὲ μεγάλη φίλη χώρα ποὺ τώρα τελευταία μᾶς κάνει νερά.

Τώρα βρίσκομαι ἀπάνω ἀπὸ τὴν Αὐστραλία μὲ τὰ μεγάλα καὶ παρθένα δάση της, τὰ ἄγρια ζῶα καὶ τυχαίως συναντήθηκα μὲ τὸν φίλο μου τὸν Ταρζάν. Συνεχίζοντας πέρασα ἀπὸ τὸν ἐναέριο χῶρο τῆς Περσίας τῶν Μάγων μὲ τὰ δῶρα. Καὶ ἐπικοινώνησα μὲ τὸν Ἀγιατολλὰχ Χομεϊνὶ γιὰ τὸ ζήτημα τῶν ὁμήρων. Μὲ διαβεβαίωσε πὼς οὐδεὶς μικρὸς Ὅμηρος κρατεῖται στὴν Πρεσβεία, διότι τὰ παιδιὰ δὲν ἔχουν οὐδεμίαν ἀναμειξιν μὲ ζητήματα πολιτικῆς καὶ ἀντικατασκοπείας.

Περνώντας ἀπὸ τὴν Κύπρον κατέβηκα στὴ Μονὴ Κύκκου ὅπου ἦρθε καὶ μὲ εἶδε ὁ Πρόεδρος τῆς μικρᾶς καὶ νέας «ἀδεσμεύτου» χώρας τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἀλλὰ μετὰ ἀπὸ τὸν μεγάλο Ἐθνάρχη τὸν ἤρωα ἐκεῖνον, δὲν περιμένω πολλὰ πράγματα.

Οἱ ἐντυπώσεις μου ἀπὸ αὐτὸ τὸ μεγάλο ταξίδι, τὸ ταξίδι τῆς Ἀστραπῆς, εἶναι ἄριστες καὶ πολυδιήγητες.

Κάθε φορὰ ποὺ ταξιδεύω τόσο μακρυὰ κατεβαίνοντας δοξάζω τὸν Θεὸ καὶ ἀναφωνῶ σὰν ἄλλος Δαυὶδ «Πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας».

Αὐτὸ ἦταν τὸ σημερινό μου ταξίδι χωρὶς καθόλου νὰ μετακινηθῶ ἀπὸ τὸ σπίτι μου. Ἐτσι ἐπιδέψα ὅπως βλέπετε φανταστικά.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΧΙΣΜΕΝΟΣ
ΜΑΘΗΤΗΣ

ΤΟ ΦΙΛΗΜΑ

ΕΙΝΑΙ ΠΑΛΙΑ ΣΥΝΗΘΕΙΑ;

Ἡ συνήθεια τοῦ φιλήματος εἶναι παμπάλαιη. Τὴ συναντοῦμε ἀπὸ τὶς ἀρχὲς κιόλας τῆς ἱστορίας τοῦ κόσμου.

Τὸ πρῶτο φίλημα ποὺ ἀναγράφεται στὴν ἱστορία εἶναι ἐκεῖνο ποὺ ἀναφέρει ἡ Παλαιὰ Διαθήκη γιὰ τὸν Ἀβραάμ πού, κάποτε εὐχαριστήθηκε τόσο πολὺ ἀπὸ μιὰ πράξη τοῦ γυιοῦ του Ἰακώβ, ποὺ αὐθόρμητα τὸν φίλησε.

Ἀκόμη στὶς ἀρχὲς τῆς ἱστορίας ἀναφέρονται φιλήματα σὲ ἔνδειξη ὑπακοῆς σεβασμοῦ, συμφιλίωσης, ἀποχαιρετισμοῦ, εὐγνωμοσύνης, ἀγάπης, χαρᾶς, λύπης, ὑποκρισίας, προδοσίας.

Οἱ παλιοὶ Ἰουδαῖοι συνήθιζα νὰ φιλιοῦνται στὸ σαγόνι, συνήθεια ποὺ διατηρεῖται, ἀκόμη καὶ σήμερα, ἀπὸ τοὺς Ἄραβες.

Σχετικὰ μὲ τὸ χειροφίλημα ἡ συνήθειά του παρουσιάστηκε γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Περσία.

Ὁ ἱστορικὸς Ξενοφὼν γράφει πὼς οἱ Πέρσες ὅταν ἤθελαν νὰ δείξουν σὲ κάποιον τὴ φιλία τους τὸν φιλοῦσαν στὸ χέρι.

Εἶναι ἀκόμη γνωστὸ, πὼς ὁ Δημοσθένης, γιὰ νὰ δείξη τὸ σεβασμὸ καὶ τὴ λατρεία του ὅταν ἔμπαινε σ' ἕνα ναό, φιλοῦσε τὸ χέρι τοῦ ἱερέα τοῦ ναοῦ.

Κατὰ τοὺς Καρχηδονιακοὺς πολέμους, ἔφτασαν πρέσβεις ἀπὸ τὴν Καρχηδόνα στὴ Ρώμη, γιὰ νὰ ζητήσουν ἀπὸ τὴν Σύγκλητο νὰ κλειστεῖ εἰρήνη μετὰ ξὺ τῶν δύο λαῶν. Τότε, ἀναφέρεται πὼς οἱ Καρχηδόνιοι γιὰ νὰ ἐκφράσουν τὴ συμπάθειά τους στοὺς Ρωμαίους, ἔσκυψαν καὶ φίλησαν τὰ πόδια τῶν Συγκλητικῶν.

Σὲ ἔνδειξη ὑπακοῆς καὶ ὑποταγῆς τὸν Η΄ αἰώνα, οἱ πιστοὶ φιλοῦν τὰ πόδια τῶν Ποντιφίκων (ἀνωτάτων ἀρχιερέων) στὴ Ρώμη.

Τέλος, τὸ χειροφίλημα καθιερώθηκε στὴν Εὐρώπη ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τοῦ Μεσαίωνα, μόνον γιὰ τὶς γυναῖκες κι' ἀπὸ τοὺς ἄντρες, σὲ ἔνδειξη φιλοφροσύνης καὶ σεβασμοῦ. Ἔτσι τὸ Μεσαίωνα, οἱ ἀριτοκρατικὲς κυρίες καθισμένες στὰ ἀναπαυτικὰ καθίσματα τῶν πολυτελῶν σαλονιῶν τους, πρόβαλαν διακριτικὰ τὸ χέρι τους γιὰ νὰ φιληθεῖ ἀπὸ κάποιον ἐπισκέπτη, ξένο ἢ γνωστό. Ἀλλὰ καὶ σήμερα, παρ' ὅλο τὸ ρεαλισμὸ τῆς ἐποχῆς, θὰ δοῦμε ἴσως σπάνια, κομψοῦς κυρίους νὰ φιλοῦν τὰ χέρι μιᾶς ἐπίσης κομψῆς κυρίας!

Γενικὰ ὅμως, σήμερα ἡ συνήθεια τοῦ φιλήματος ἔχει ἁπλοϊποιηθεῖ σημαντικά. Συνηθίζουμε κυρίως ὁ ἕνας νὰ φιλᾶ τὸν ἄλλο στὸ μάγουλο ἢ στό στόμα, καὶ σπάνια στὸ χέρι. Ἐνῶ, δὲν συναντοῦμε ποτέ ἄνθρωπο νὰ φιλᾶ τοῦ συνανθρώπου του τὰ πόδια. Ἴσως, γιατὶ ἡ πνευματικὴ ἀνάπτυξη τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου δὲν ἐπιτρέπει τέτοιες ἐκδηλώσεις ὑπερβολικοῦ σεβασμοῦ, ὑποταγῆς καὶ πολλὲς φορὲς δουλείας.

ΕΦΗ ΤΣΑΓΑΝΟΥ
ΜΑΘΗΤΡΙΑ

ΣΤΕΙΛΑΤΕ ΤΗΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΑΣ;
● Στὴ «Νεβρόπολη»;
● Στὸ Σύλλογο τοῦ χωριοῦ σας;

ΣΤΕΙΛΑΤΕ ΤΗΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΑΣ;
● Στὴ «Νεβρόπολη»;
● Στὸ Σύλλογο τοῦ χωριοῦ σας;

ΠΑΡΑΔΙΔΟΝΤΑΙ

Ἀπὸ Μεσενικολίτες φοιτητές παραδίδονται στὸ σπίτι σας Μαθήματα σὲ μαθητὲς ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ —ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ. Τηλέφωνήστε 3248.941, 6510.454.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΚΑΦΕΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟ
Γ. ΑΝΤΩΝΟΥΔΑ

Ποὺ πάντα ἐξυπηρέτησε τὸ σύλλογο στὶς ἐκδηλώσεις τοῦ τμήματος νέων σᾶς περιμένει καὶ τὸ ἐφετεινὸ καλοκαίρι γιὰ νὰ σᾶς προσφέρει ἄφθονη δροσιὰ κάτω ἀπὸ τὸν αἰωνόβια πλατάνια τῆς κεντρικῆς πλατείας τοῦ Μεσενικόλα.

Βασικὸ καὶ ἀνυποχώρητο αἴτημα τῶν κατοίκων τῶν χωριῶν γύρω ἀπὸ τὴν Νεβρόπολη εἶναι ἡ κατασκευὴ τοῦ περιφερειακοῦ δρόμου ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑ - ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙ - ΚΕΡΑΣΙΑ - ΚΡΥΟΝΕΡΙ - ΜΠΕΖΟΥΛΙ - ΦΥΛΑΧΤΗ ΝΕΟΧΩΡΙ - ΚΑΡΥΤΣΑ - ΚΑΣΤΑΝΙΑ - ΛΑΜΠΕΡΟ - ΑΓ. ΓΙΩΡΓΗ - ΠΟΡΤΙΤΣΑ - ΜΟΣΧΑΤΟ Οἱ πολλαπλὲς καὶ ἀπεριόριστες εὐνοϊκὲς ἐπιπτώσεις δὲν ἀμφισβητοῦνται. Μόνο ἔτσι θὰ προβληθεῖ ἡ ἀφάνταστη φυσικὴ ὀμορφιὰ καὶ θ' ἀξιοποιηθεῖ ἡ περιοχή μας.

ΑΡΧΕΙΑ Ν. ΚΑΡΑΠΣΑΣ

Η ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΣΤΟ ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑ

Ὁ θεσμὸς τοῦ «ἐπαγελματία» Ἱεροψάλτη στὸν Ἑλληνικὸ χῶρο διέρχεται ἐξω καὶ ἀρκετὸ καιρὸ μιὰ σημαντικὴ κρίση. Κι αὐτὸ γιατὶ τὰ αἰτήματα τοῦ κλάδου αὐτοῦ ποτὲ δὲν ἱκανοποιήθηκαν, οὔτε καὶ τὴν ὥρα αὐτὴ ἀκόμη ποὺ γράφονται οἱ γραμμὲς αὐτές. Τὸν τελευταῖο μόνο καιρὸ καταβάλλονται κάποιες σύντονες προσπάθειες ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πολιτείας γιὰ μιὰ κάποια ἀνθρώπινη μεταχείριση τοῦ ἱερατικοῦ βαθμοῦ τῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας Γιατὶ πράγματι στὴν ἀρχαία Ἐκκλησία - μὰ καὶ σήμερα - ὁ ψάλτης καὶ ὁ ἀναγνώστης σὰν διάκονοι τῆς Ἐκκλησίας ὑπήγοντο στοὺς κατώτερους κληρικούς. Ἀκριβῶς γιατὶ ὁ ψάλλων στὴν Ἐκκλησία ἐξ' ὀνόματος τοῦ «περιεστῶτος λαοῦ» διακονεῖ τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ, ὅπως ὁ διάκονος, ὁ ἱερεύς, ὁ Ἐπίσκοπος.

Γι' αὐτὸ τὸ θέμα τοῦ ψάλτου καὶ τῆς Βυζαντινῆς παράδοσης τῆς μουσικῆς θέλαμε νὰ σημειώσουμε ἐλάχιστες γραμμές, στὴ σχέση τους πάντοτε μὲ τὴν Ἐνορία μας, τὴν τοπικὴ Ἐκκλησία τοῦ Μεσενικόλα.

Ὑπῆρχε κάποτε καιρὸς - ἐνθυμοῦνται καὶ διηγοῦνται οἱ μεγαλύτεροι - ποὺ ὁ Μεσενικόλας εἶχε κάποιες δημόσιες ὑπηρεσίες, εἶχε μεγάλο σχολεῖο μὲ καλοὺς δασκάλους, εἶχε.., εἶχε κόσμο. Τότε λοιπόν, σ' αὐτὴ τὴν ἐποχή, καὶ τὰ δυὸ ἀναλόγια τοῦ Ναοῦ μας γέμιζαν ἀπὸ ψάλτες. Ψάλτες ἱκανοὺς καὶ ἔμπειρους δασκάλους καὶ τεχνῖτες τῆς μεγαλοπρεποῦς Βυζαντινῆς μουσικῆς, τὴν ὁποία ἀπέκτησε ἀπὸ τοὺς περίφημους μουσικοὺς σὰν τὸν Κουκουζέλη καὶ τόσους ἄλλους. Καὶ δὲν εἶναι καθόλου ὑπερβολὴ αὐτὸ ποὺ λέγεται, ἀνσκεφτῆ κανεὶς τοῦτο τὸ γεγονός :

Στὰ περισσότερα χωριά μας σήμερα, μὰ καὶ παλιότερα, οἱ «κατὰ συνθήκην» ψάλτες δὲν ἤξεραν τὶ σημαίνουν οἱ χαρακτῆρες τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς καὶ κατὰ συνέπεια δὲν ἄνοιγαν ποτὲ μουσικὰ βιβλία. Στὴν Ἐνορία μας ὅμως συνέβαινε - μὰ καὶ τώρα συμβαίνει - τὸ ἀντίθετο. Καὶ μουσικὰ βιβλία χρησιμοποιοῦνται, μὰ καὶ στὴν ἐντέλεια ἐκτελοῦνται τὰ γραφόμενα «μαθήματα». Καὶ κάτι ἀκόμη: Ποῦ ἀκούγονται σήμερα - ἄν ἐξαιρέση κανεὶς ὡρισμένες Ἐκκλησίες πόλεων - ἀργὰ Χερουβικά, πανηγυρικοὶ πολυέλαιοι καὶ ἀνοιξαντάρια μὲ ἄψογη ἐκτέλεση καὶ μεγαλοπρεπές Βυζαντινὸ ὕφος; Στὶς πανηγυρικὲς ἀγρυπνίες τῶν Ἁγιορειτῶν μοναχῶν ἀκούει κανεὶς πράγματι τέτοια ἔντεχνα κομμάτια. Μὰ καὶ στὴν Ἐνορία μας ἀκούγονται ἀκόμη σ' ἕνα μεγάλο βαθμὸ Τουλάχιστον τόσο ποὺ νὰ μποροῦν ν' ἀκούγωνται μὲ εὐχαρίστηση καὶ ἀπ' τὸ ἐκκλησίασμα, χωρὶς αὐτὸ νὰ καταντᾶ ἀνιαρό Πιστεύω ὅμως - καὶ τὸ ἔχω διοπιστώσει ἐπανειλημμένα - πὼς οἱ δυνάμεις τῶν ψαλτῶν μας προχωροῦν καὶ παραπέρα.

Νὰ γιατὶ ἔγραψα παραπάνω πὼς οἱ σύγχρονοι μας ψάλτες εἶναι ἀντάξιοι συνεχιστὲς - μὰ καὶ τίμιοι στὴν τέχνη - τῶν παλαιῶν ψαλτάδων τῆς Ἐνορίας μας καὶ τῶν μεγάλων δασκάλων τῆς μουσικῆς γενικώτερα.

Τακτικὰ - καὶ ἰδίως τώρα τὸ καλοκαίρι - στοὺς τακτικοὺς μας ψάλτες προστίθενται καὶ μερικοὶ - νεώτεροι στὴν ἡλικία- ποὺ δειλὰ δειλὰ στὴν ἀρχὴ συνοδεύουν τὴν ἐκτέλεση τῶν ὕμνων. Ὕστερα ὅμως φαίνεται ὅτι κι ἄν ἀκόμη δὲν εἶναι τέλειοι μουσικοί, γνωρίζουν ὅμως ἀρκετὰ πράγματα. Καὶ στὸ τέλος ὁμολογοῦν μὲ σεβασμὸ καὶ ἱκανοποίηση : «Ὅ,τι ξέρω, τὸ ἔμαθα ἀπὸ τὸν μακαρίτη τὸν Κώστα Γῶγο, τέλειο δάσκαλο τῆς μουσικῆς». Νά, λοιπὸν πῶς μακαρίζονται οἱ καθηγητὲς ἐκεῖνοι τῆς μουσικῆς μὲ πρῶτον τὸν ἀείμνηστο Κώστα Γῶγο μὲ τὴν ἀδύναμη φωνὴ μὰ μὲ τὸ τέλειο Βυζαντινὸ ὕφος καὶ τὴν ἀγαθή του συνείδηση καὶ καρδιά, ποὺ ἤξερε πάντοτε νὰ διδάσκη μὲ τὸν τρόπο του πρῶτα τὴν καθαρὴ πίστη στὸν Θεό, καὶ ὕστερα τὴν τέχνη τῆς μουσικῆς· μὲ τὸν ζηλωτὴ Μαστρο - Βαγγέλη, βοηθὸ τοῦ Κώστα Γώγου, ποὺ ἔψαλλε μὲ εὐχαρίστηση μουσικὰ κομμάτια τοῦ Σακελλαρίδη· μὲ τὸν Πέτρο Τσαγανὸ καὶ τὸν Νίκο Σταθόπουλο μὲ τὸ ἰδιόμορφο Βυζαντινὸ ἰσοκράτημα· τὸν μαραγκὸ Καλούτσα τὸν ἀναγνώστη ἀπ' τὴ Μπεζούλα· τὸν πολύτεκνο καὶ δραστήριο πατριώτη μας Παπα - Νικόλα τὸν Ζάχο καὶ τὸν νεαρὸ τότε Κων. Δ. Παϊζάνο, ποὺ ἔλεγε τὸν Ἀπόστολο· κι' ἀπ' τὸ ἀριστερὸ ψαλτήρι τὸν ἀναγνώστη Βασίλη τὸν Πανάγο ποὺ ἔψελλε καὶ λίγο ἀπ' τὴ μύτη· τὸν Κώστα τὸν Ποδηματᾶ ποὺ μόνος ἔψαλλε πάντα τὸ Κοινωνικὸ στὴ λειτουργία, τὸν γαμβρὸ τοῦ Καλούτσα παπα - Γιῶργο τὸν Σταθόπουλο· τὸν Στέφο τὸν Στεργιούλη ἢ Ζάρα, ποὺ ἔλεγε πάντοτε μὲ κέφι ἰδιαίτερο τὸν μακροσκελέστατο Ἀπόστολο τοῦ Ἁγίου Στεφάνου καὶ τόσους ἄλλους στὴν παλιότερη ἐποχή, καὶ τελευταίους κατὰ χρονικὴ σειρὰ τὸν Γιῶργο τὸν Γιαννακό, ποὺ ἀπὸ τὸ 1943 ἔψαλλε ἀκολουθώντας τὸν μακαριστὸ Κώστα Γῶγο, ἐνῶ τὸ 1951 ἀνέλαβε μόνος πιὰ τὴν εὐθύνη τοῦ Ψαλτηρίου, μαθητὴ τοῦ Γιαννακοῦ Δημήτρη μὲ τὸν νεώτερο ἀκόλουθο καὶ τὸν Σταμαγκούλη - ποὺ ἀνέλαβε τώρα τὸ ἀριστερὸ ψαλτήρι καὶ ἐπιμένει στὴν πρακτική του μουσικὴ τὸν γηραιὸ μπαρμπα - Θωμᾶ τὸν Ἀγορίτσα καὶ τὸν νεώτερο Ἀλκιβιάδη τὸν Μητίτση, ποὺ ψάλουν ὅλοι μὲ ζῆλο καὶ πραγματικὴ ἀγάπη στὴν Ἐκκλησία.

Δὲν ξέρω ἂν ἐαὶ οἱ σημερινοὶ ψάλτες θἄχουν ἀργότερα τὴν εὐτυχία νὰ τοὺς ἀναφέρουν οἱ νεώτεροι σὰν δασκάλους ἐπειδὴ ἔτυχε νὰ μάθουν κάτι ἀπὸ αὐτούς. Γιατὶ πράγματι δάσκαλοι μποροῦν νἄναι μὰ καὶ τὴν ἐπιθυμία ἔχουν νὰ διδἄξουν τὴν τέχνη τῆς μουσικῆς σ' ὁποιον νεώτερον θελήσει. Μὰ οἱ νέοι μας σήμερα στὸ χωριὸ εἶναι λίγοι. Καὶ βέβαια μ' αὐτοὺς ποὺ ὑπάρχουν κάτι γίνεται. Ἐπιδίωξη τῶν ψαλτῶν μας καὶ τοῦ γράφοντος εἶναι νὰ ὑπάρξουν νέοι μὲ ὄρεξη νὰ μάθουν τὴν τέχνη τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς, πραγματικοὶ συνεχιστὲς τῆς παράδοσης ποὺ δημιούργησαν στὴν Ἐνορία μας ὅλοι οἱ δάσκαλοι ποὺ προαναφέραμε, ὥστε νὰ μὴν ἔχει τὴν κακὴ τύχη τὸ ψαλτήρι τῆς Ἐκκλησίας μας νὰ νεκρωθῆ.

Τὸ ἐλπίζουμε καὶ τὸ εὐχόμαστε αὐτὸ ὥστε πάντοτε νὰ ἀκούγωνται στὶς ἀκολουθίες τοῦ Ναοῦ μας κομμάτια Βυζαντινὰ μὲ πραγματικὴ τέχνη καὶ δύναμη θεϊκή. Καὶ ἰδᾶς ἔχουν ὑπ' ὄψη τους ὅσοι εἶχαν τὴν εὐτυχία νὰ ξεκινήσουν τὰ πρῶτα βήματα τους στὴν τέχνη αὐτὴ ἀπ' τὸ ψαλτήρι τοῦ Μεσενικόλα, νὰ μὴν ἀμελοῦν νὰ συνοδεύουν τοὺς ψάλτες μας στὴν ἐκτέλεση τῶν Βυζαντινῶν ὕμνων, ὅταν εὑρίσκονται στὸ χωριό. Θἄναι εὐχαρίστηση δική μας νὰ τοὺς ἀκοῦμε, μὰ καὶ δική τους, πιστεύουμε.

Πρεσβύτερος
Ἰωάννης Οἰκονόμου
Ἐφημέριος Μεσενικόλα

Φυσιολατρικὴ μοῦσα

Ο ΓΕΡΟΠΛΑΤΑΝΟΣ

Πλάτανε, γεροπλάτανε, θεόρατο πλατάνι,
τὰ κλώνια μὲ τὰ φύλλα σου σκεπάζουνε μιὰ στάνη.
Κατάκορφα κουρνιάζουνε οἱ σταυραετοὶ στὰ κλώνια,
στὰ ριζοσπήλια χαμηλὰ φωλιάζουνε τ' ἀηδόνια.

Στὴ ρίζα ξεκουράζονται κατάκοποι διαβάτες,
πραματευτάδες, ἔμποροι μέ τ' ἄλογα ἀγωγιάτες.
Δροσίζεις γιδοπρόβατα μὲ τοὺς τσοπαναραίους,
τὰ μυστικὰ κουβέντισσες μὲ τοὺς καπεταναίους.

Καθήσανε στὸν ἥσκιο σου κλεφτόπουλα κοντά σου,
κρεμάσανε καὶ τ' ἄρματα στὰ κλώνια τὰ δικά σου.
Τὴ λεβεντιὰ καμάρωσες, μπροστά σου νὰ χορεύει
στὴ μάχη τὴν ἀγνάντεψες, τὴν εἶδες ν' ἀγριεύει.

Ἐχθρούς ἐσὺ δὲν ἄφησες νὰ βροῦνε λαβωμένους,
μέσ' τοῦ κορμιοῦ σου τὴ σπηλιὰ τοὺς φύλαξες κρυμμένους
στερνὸ δεντρί μου, ξακουστό, στὸ γύρω τὸ ρουμάνι,
ἔχει θεριέψει στὴ Γραβιὰ πιὸ πέρ' ἀπ' τὸ Χάνι!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΥΡΙΣΙΩΤΗΣ

ΣΤΕΙΛΑΤΕ ΤΗΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΑΣ;
● Στὴ «Νεβρόπολη»;
● Στὸ Σύλλογο τοῦ χωριοῦ σας;

Μιὰ ματιὰ στὴν παιδεία

Ἄλλη μιὰ σχολικὴ χρονιὰ πέρασε. Ὁ μαθητόκοσμος πού τό σο καιρὸ πάλευε σ' ἕνα πνευματικὸ ἀγῶνα πέρασε ἀπὸ τὸ στάδιο τῆς ἀγωνίας στὴν ξεκούραση ποὺ τοῦ προσφέρουν οἱ καλοκαιρινοὶ μῆνες.

Μιὰ ξεκούραση ποὺ ὁ κάθε μαθητὴς χρειάζεται γιὰ νὰ ἀποκτήσει δυνάμεις, νὰ ἐφοδιασθεῖ μὲ καρτερικότητα καὶ κουράγιο, ἔτσι ποὺ νὰ μπορέσει νὰ ξεπεράσει τὶς δυσκολίες ποὺ ἡ νέα σχολικὴ χρονιὰ, ποὺ πλησιάζει, θὰ τοῦ δημιουργήσει.

Ὡς πότε ὅμως ἡ σπουδάζουσα νεολαία θὰ εἶναι ὁπλισμένη μὲ δύναμη, ὑπομονὴ, καὶ κουράγιο, ὅταν καθημερινὰ συναντᾶ τόσα προβλήματα καὶ ὅταν συχνὰ τὴν παραμονεύουν κίνδυνοι;

Πῶς μπορεῖ ὁ μαθητόκοσμος νὰ ἐνδιαφέρεται μόνο γιὰ τὰ μαθήματά του, ὅταν γύρω του συμβαίνουν τόσα πράγματα ποὺ τὸν ἀπασχολοῦν ἔμμεσα ἢ ἄμεσα;

Πῶς μπορεῖ ὁ καθένας ἀπὸ μᾶς νὰ ἀπορεῖ μὲ τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ περισσότεροι μαθητὲς ποὺ ἀποφοιτοῦν ἀπὸ τὰ διάφορα σχολεῖα δὲν ἔχουν τὰ ἀπαραίτητα ἐφόδια ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχαν, ὅταν στὴ διάρκεια μιᾶς σχολικῆς χρονιᾶς δημιουργοῦνται τέτοια γεγονότα ποὺ ἐμποδίζουν τοὺς μαθητὲς νὰ πραγματοποιήσουν τὸ σκοπό τους σὰν τὰ παρακάτω γεγονότα ποὺ δημιουργήθηκαν κατὰ τὴν περασμένη σχολικὴ χρονιά;

Πῶς νὰ χαρακτηρίσει κανεὶς τὴν ἐνέργεια τοῦ ἀναπληρωτὴ διευθυντὴ τοῦ Θ΄ Μικτοῦ Λυκείου Κερατσινίου ποὺ παρέδωσε στὴν Ἀσφάλεια τὴν μαθητικὴ ἐφημερίδα, μαζὶ μὲ τὰ ὀνόματα τῶν μαθητῶν, ποὺ κατὰ τὴ γνώμη του πρωτοστάτησαν στὴν ἔκδοσή της;

Ἕνας καθηγητὴς ἀντὶ νὰ χαίρεται καὶ νὰ ἐνθαρρύνει αὐτὸν τὸν τρόπο ποὺ θέλησαν νὰ ἐπικοινωνήσουν μεταξύ τους οἱ μαθητὲς, νὰ ἐκφράσουν τὶς ἀνησυχίες καὶ τὶς βαρύτερες ἐπιθυμίες τους ἀντὶ νὰ ἐπιδιώξει τὴ συνεργασία τους γιὰ νὰ πᾶνε μπροστὰ τὰ πράγματα τοῦ σχολείου ἀλλὰ καὶ γενικώτερα τῆς παιδείας, τοὺς συστήθηκε σὰν καταδότης.

Πῶς μποροῦν αὐτοὶ οἱ μαθητὲς νὰ συνεργαστοῦν μ' ἕναν τέτοιο καθηγητὴ ποὺ ὄχι μόνο δὲ σεβάστηκε αὐτοὺς καὶ τοὺς συναδέλφους του ἀλλὰ καὶ τὴν κοινὴ γνώμη ποὺ στὴν πλειοψηφία της κατέκρινε τὴ πράξη του;

Πῶς μποροῦν οἱ ἁρμόδιοι νὰ φορτώνουν τόσες εὐθύνες στοὺς μαθητὲς ὅταν οἱ ἴδιοι δὲν τοὺς ἐξασφαλίζουν τουλάχιστον ἕνα ὑγιεινὸ σχολεῖο; Πῶς νὰ χαρακτηρισθεῖ τὸ γεγονὸς ποὺ συμβαίνει στὸ σύγχρονο κράτος μας; Νὰ στέλνεις τὰ παιδιά σου σχολεῖο καὶ νὰ γίνεται αὐτὸ ἡ αἰτία νὰ χάσουν τὴ ζωή τους ὅπως συνέβει στὸ Κερατσίνι μὲ τὸ θάνατο μέσα σὲ δύο μέρες ἑνὸς 10χρονου ἀγοριοῦ καὶ ἑνὸς 9χρονου κοριτσιοῦ ἀπὸ ἡπατίτιδα.

Πῶς νὰ μὴ φουντώσει τὸ γεγονὸς αὐτὸ τὴν ἀγανάκτηση ὄχι μόνο στὶς δυστυχισμένες οἰκογένειες τῶν παιδιῶν αὐτῶν, ὄχι μόνο στὴ μικρὴ κοινωνία τοῦ Κερατσινίου, ἀλλὰ καὶ σ' ὁλόκληρο τὸν Ἑλληνικὸ χῶρο;

Ὅταν ξεχύνονται στοὺς δρόμους τὰ μαθητόπουλα, οἱ συμμαθητὲς τῶν δύο χαμένων παιδιῶν, φωνάζοντας «θέλουμε νὰ ζήσουμε» ἀντιλαμβάνεται κανεὶς σὲ τὶ κατάσταση βρίσκεται αὐτὸ ποὺ ὀνομάζουμε δημόσια ἐκπαίδευση.

Καὶ οἱ ἁρμόδιοι τὶ κάνουν γιὰ ὅλα αὐτά;

Ἐντελῶς φυσικὸ θεωροῦν τὸ κτίριο ποὺ ἔγινε ὁ τάφος τῶν δύο παιδιῶν κατάλληλο γιὰ τὴ στέγαση δύο δημοτικῶν σχολείων ἐνῶ τὸ ἴδιο κτίριο θεωρεῖτο πρὶν ἀκατάλληλο γιὰ τὴ στέγαση ἑνὸς ἰδιωτικοῦ σχολείου.

Ἀκόμα καὶ μὲ τὰ 7 κρούσματα λοιμώδους ἡπατίτιδος ποὺ εἶχαν προηγηθεῖ τοῦ θανάτου τῶν δύο παιδιῶν τὸ ὑπουργεῖο παραμένει στὴν ἀδράνεια ποὺ τὴν τηρεῖ ἀκόμα καὶ ἀπέναντι στὸ παιδικὸ «κατηγορῶ» ποὺ ξεχύνεται στοὺς δρόμους φωνάζοντας «θέλουμε σχολεῖα ὄχι νεκροταφεῖα».

Τὸ μόνο μέτρο ποὺ λαμβάνεται ἀπὸ τοὺς ἁρμοδίους εἶναι νὰ παραποιηθεῖ ἡ γνωμάτευση τῶν δύο γιατρῶν ποὺ ἀπεφάνθησαν ὅτι τὰ παιδιὰ πέθαναν ἀπὸ ἡπατίτιδα, μὲ τὸ νὰ ἰσχυριστοῦν τὸ ἀντίθετο.

Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ προοδεύσει ἡ παιδεία ὅταν καθημερινὰ μαθαίνουμε γιὰ τὴν αὐτοκτονία τόσων μαθητῶν ποὺ προτίμησαν τὸν θάνατο ἀπὸ τὴν ἀποτυχία στὶς ἐξετάσεις τοῦ Λυκείου ἢ τῶν Πανελληνίων ἐξετάσεων;

Καὶ ἐμεῖς τὶ θέσεις παίρνουμε ἀπέναντι σὲ τέτοιες καταστάσεις; Ἀφήνουμε τὰ πράγματα νὰ διορθωθοῦν μόνα τους μὲ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου ξέροντας ὅτι ἡ σπουδάζουσα νεολαία, ποὺ σ' αὐτὴν στηρίζεται τὸ μέλλον τῆς χώρας μας, ἐξασθενεῖ συνεχῶς ἢ βλέπουμε μὲ ἀνήσυχο βλέμα ὅλες αὐτὲς τὶς τραγικὲς καταστάσεις, ἀναλαμβάνουμε ὑπεύθυνα τὶς πράξεις μας καὶ προσπαθοῦμε νὰ σταματήσουμε τὸ κατρακύλισμα αὐτὸ γιὰ τὸ καλὸ ὅλου τοῦ τόπου;

Ἄσπα Μπέττα
Τρίκαλα
Μαθήτρια Λυκείου

ΚΑΛΕΣΜΑ

Τὸ λὲν πουλιὰ μὲς στὰ δασιὰ πλατάνια νύχτα μέρα,
ξυπνᾶν Καλή μου πόθους μας καὶ φλόγες στὶς ματιές,
τὸ πέπλο δὲς τῆς Ἄνοιξης πῶς τρέμει στὸν ἀγέρα,
πῶς τὸ τραβᾶν χορεύοντας ξωθιὲς στὶς ρεματιές!

Τὸ λὲν κι' οἱ πετροπέρδικες ἀγάπη μου θλιμμένη,
μὲς στὰ σωκήπια τὰ βαθιὰ καὶ στὶς κρυφὲς ἀνάβρες,
πᾶμε γιὰ ν' ἀγκαλιάσουμε τὴ λιγοθυμισμένη
τὴ Φύση ποὺ χαϊδολογᾶν ἀνάλαφρες οἱ αὖρες!

Μὲ τὶς πνοὲς τῆς Ἄνοιξης ν' ἀνοίξουν οἱ καρδιές μας,
ἀδερφωμένες νὰ δεχτοῦν τὴν ὀμορφιὰ τ' Ἀπείρου,
καὶ μὲς στοῦ δάσους τὴ σιωπή, στὶς πλούσιες εὐωδιὲς μας
νὰ δώσουμε τὰ χέρια μας γιὰ τὴν κορφὴ τ' ὀνείρου!

ΚΙΤΣΙΟΣ Γ. ΑΝΥΦΑΝΤΗΣ

Μεσενικολίτικα νέα

Ἀπὸ τὸν Γραμματέα τῆς Κοιν. Παν. Ποδηματᾶ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ἀπὸ τὴν 1η σελ. ἔγινε στό χωριό Μπελοκομύτη στή γιορτή πού γίνεται κάθε χρόνο τήν 29-30 Ἰουνίου, πρός τιμήν τῶν ἁγίων 12 Ἀποστόλων ποῦ τιμᾶ ἡ ἐνοριακή τους ἐκκλησία. Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ Σύλλογος τῶν Μπελοκομιωτῶν, πού βρίσκεται στήν Ἀθήνα καὶ μὲ τή σθεναρή φροντίδα τοῦ προέδρου του Λουκᾶ Ἀντωνίου, πού μὲ κάνει νά ὑπερηφανεύομαι γιατί εἶναι πρῶτος ἐξάδελφός μου, ὠργάνωσε ὅπως πάντα γι' αὐτή τήν ἡμέρα, διήμερη ἐκδρομή μὲ δύο πούλμαν στήν ὁποία μετεῖχαν καὶ πολλοί ξένοι ἀλλά φίλοι τῶν Μπελοκομιωτῶν, πού γιά πρώτη φορά ἦλθαν στά μέρη μας καὶ ἔμειναν κατενθουσιασμένοι ἀπό τό ἐδῶ περιβάλλον, τά ἀξιοθέατα τῆς περιοχῆς ὅπως ἡ λίμνη, τό μοναστήρι τῆς Κορώνας, τὸ Φράγμα, τὸ ἔργο στάσιο ἠλεκτροφωτισμοῦ, καὶ προπαντός τό πράσινο πού πολύ τούς ἱκανοποίησε. Τό γλέντι μὲ διακοπή ὀλίγων ὡρῶν, κατά τήν ὥρα τῆς λειτουργίας συνεχίσθηκε ἐπί δύο ἡμέρες. Ἐ κεῖνοι πού τά οἰκονόμησαν ἦταν τά ὄργανα, ἡ ἐκκλησία καὶ ἡ ψησταριά, κρῖμα πού ἀπουσίαζε ὁ ἄλλος ὁ ἐξάδελφός μου Χριστόφορος Σχισμένος πού θά ἔγραφε ρεπορτάζ γιά τή Νεβρόπολη σάν συνεργάτης της πού εἶναι.

●

ΛΗΞΙΑΡΧΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

Βαπτίσθηκε τό κοριτσάκι τοῦ Ἰωάννου Ἀντωνίου Μακρυνίκα καὶ ὀνομάσθηκε Λυδία. Ἐπίσης βαπτίσθηκε τό ἀγοράκι τοῦ κ. Ἀγγέλου Ἐλευθερίου Ἀδάμου καὶ ὀνομάσθηκε Ἐλευθέριος. Εὐχόμαστε νά ζήσουν καὶ νά εὐτυχήσουν.

Παντρεύτηκε ἡ Χρύσα Λεωνίδα Μαλαμίτση μὲ τόν Κων)νο τούς εὐχόμαστε βίο εὐτυχισμένον.

Ἀπεβίωσεν ἡ Χαρίκλεια Ἰωάννου Καρβούνη ἐτῶν 85, ὁ Χρ. Ἰωάννου Μακρυνίκας ἐτῶ 74, ὁ Ἀδρέας Δημητρίου Ξαντῆρος ἐτῶν 100 καὶ ὁ Χρῆστος Δημητρίου Γῶγος ἐτῶν 82, τούς οἱ-τους ἀπό καρδίας συλλυπούμεθα.

Στή συνέχεια τῆς δωρεᾶς τῶν ἐπίπλων τῆς βιβλιοθήκης τῆς Κοινότητος ἀπό τούς Ἀδελφούς Παπαγεωργίου, ὁ σεβασμιος ἀρχιμανδρίτης Γαβριήλ Διονυσάτης (Καξάσης) Ἁγίου Ὄρους μὲ ἐπιστολή του πρόεδρο τῆς Κοινότητος μᾶς συγχαίρει καὶ εὔχεται στόν Παγαθο Θεὸ γιὰ εὐόδωση τοῦ Κοινωνικοῦ αὐτοῦ ἔργου, προσφέρει δὲ γιά τήν ἀπαρχή ἐνίσχυση τῆς ἐν λόγω Βιβλιοθήκης δραχμάς 5..000 καὶ ὑπόσχεται ὅτι ἐν καιρῷ θά στείλει καὶ συγγράμματα ἰδικῆς του ἐκδόσεως Ὁ πρόεδρος τῆς Κοινότητος, τό Κοινοτικό Συμβούλιο, οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ καὶ ὁ Σύλλογος Νεβροπολιτῶν Συγχαίρουν καὶ εὐχαριστοῦν τόν Πατέρα Γαβριήλ καὶ εὔχονται ὅπως ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ τοῦ δίνει ὑγεία, σοφία, μακροζωΐα καὶ δύναμη νά λάμπει πάντα ὡς κορώνα τῆς Χριστιανοσύνης.

ΒΟΥΝΕΣΙΩΤΙΚΑ ΕΥΘΥΜΑ ΚΑΙ ΣΟΒΑΡΑ

ΓΕΙΑ ΣΟΥ ΚΥΡ ΑΝΤΡΕΑ

Πρὶν ἀπὸ 50 χρόνια, στὴ δεκαετία τοῦ 30 ποὺ εἶχαν ἀρχίσει νὰ ξεχνοῦνται κάπως οἱ πίκρες τοῦ Πρώτου Παγκοσμίου πολέμου, κι ὁ κόσμος, ἦταν .. φτωχὸς ἀπὸ ἄγχος, φτώχεια που εἶναι ἄγνωστη σήμερα δόξα τῶ Θεῶ, μεταξὺ τῶν δίσκων τῆς ἐποχῆς, κυκλοφόρησε κι ὁ περίφημος δίσκος μὲ τὸν βετεράνο ἠθοποιὸ Πέτρο Κυριακό, ποὺ χαρακτήριζε τοὺς Ἕλληνες, ἀνάλογα μὲ τὴν ἰδιαίτερη πατρίδα τους. Ἀναφέρουμε μερικὰ γιὰ τοὺς νέους.

Ἀθηναῖος, γκάγκαρος. Πειραιώτης, μαουνιέρης. Αἰγινήτης κανατάς. Μιτυληναῖος λαδέμπορος. Κεφαλονίτης, Βλάστιμος. Κερκυραῖος, Κλαπσδόρας. Πατρινὸς τὶ χαμπάρια μάστορα; Βολιώτης Γειά σου Κύρ Ἀντρέα!

Ὅλα τὰ παρατσούκλια πετυχημένα. Βολιώτης. Γειά σου Κύρ Ἀντρέα!

Στὸ Βόλο ἔζησε περισσότερο ἀπὸ 40 χρόνια ενας ἰδιόρρυθμος τύπος, ὁ Κύρ Ἀντρέας Καθίκης, ἄγνωστο στὸν ὑποφαινόμενο, ποὺ ἔτυχε νὰ τὸν γνωρίσει ἀπὸ κοντά, πότε πρωτοφάνηκε στὸ Βόλο, πάντως ἀπὸ τὸ 1920 ὁ Ἀντρέας, ἦταν ἡ φυσιογνωμία τοῦ Βόλου. Ἐγκατεστημένος στὸ δημοτικὸ θέατρο σὰν φύλακας, θεωροῦσε τὸν ἑαυτό του τὸ λιγότερο δόγη τοῦ Βόλου. Ντυμένος ἀνάλογα μὲ τὰ μυαλά του ἔμοιαζε σὰν ἀρλεκίνος, μουστάκι ἀρειμάνιο καί τέλος, τὸ σπουδαιότερο, τὸ πιστόλι, δὲν ἔλειπε ἀπὸ τὴ μέση του.

Οἱ Βολιώτες διασκέδαζαν μαζί του, βάζοντάς τον νὰ τοὺς διηγῆται διάφορες ἱστορίες γιὰ κείνους ποὺ «σκότωσε» διότι τόλμησαν νὰ τὸν πειράξουν κι' ὅταν ἤθελαν νὰ γελάσουν, ἔβαζαν κάποιον ἀπὸ τὴν παρέα ν' ἀμφισβητήσει τοὺς σκοτωμούς, τότε, ὁ κυρ Ἀντρέας ἔβγαζε τὸ πιστόλι φωνάζοντας, κρατήστε με βρὲ νὰ μὴν τὸν σκοτώσω! Ὁ ὑποψήφιος γιά σκότωμα, ζητοῦσε συγγνώμην κι' ὁ κυρ Ἀντρέας θεωροῦσε τὸ ζήτημα λήξαν γράφοντας στὸν κατάλογο τῶν θυμάτων του ἀκόμα ἕναν! Αὐτὸς σὲ συντομία ἦταν ὁ κυρ Ἀντρέας.

Γιατὶ ὅμως θυμηθήκαμε τὸν χαρακτηριστικὸ δίσκο καὶ εἰδικότερα τὸν κυρ Ἀντρέα, ὁ ὁποῖος στὸ κάτω κάτω δὲν ἔβλαψε κανέναν, παρὰ τὰ πιστόλια του; Ἁπλούστατα, αὐτὲς τὶς μέρες παρουσιάζεται ενας καινούργιος Ἀντρέας, ὄχι στὸ Βόλο ἀλλὰ στὸ διεθνὴ στίβο, ὁ ὁποῖος μὲ τοὺς «ἡρωϊσμούς του» μπορεῖ νὰ προκαλέσει παγκόσμια καταστροφὴ καὶ πρὶν τὸν παρουσιάσουμε μὲ τὰ πιστόλια του, τοὺς πυραύλους του καὶ τὰ ἀεροπλανοφόρα του, θὰ κάνουμε τὸ διακχωρισμὸ κατάταξης κατὰ κράτη ὅπως ἔγινε καὶ μὲ τὸ δίσκο ποὺ ἀναφέραμε.

Ἀγγλία: Τὶ χαμπάρια κ. Μάργαρετ μὲ τοὺς ὁμοφυλοφίλους σου..

Βέλγιο: Τοὺς ἀγαπῶ γιατὶ μὲ δέρνουν (τοὺς Γερμανοὺς).

Γαλλία : ΑΛΛΟΝΖ ΑΝΦΑΝΤΕ ΛΑ ΠΑΤΡΙ..

Γερμανία : Ζήτω ὁ νέος ΦΥΡΕΡ ΣΤΡΑΟΥΣ καὶ τὰ λευκὰ κελιά της..

Ἰταλία : Γοῦστο περφέκτο μακαρόνι.

Ἰαπωνία : Ζήτω τὸ χαρσκίρι..

Λουξεμβοῦρνο : Βροντὰν τὰ σίδερα βροντὰν κι οἱ σακοράφες!

Ὁλλανδία : Ζήτω ὁ ὑπερτίμιος βασιλικὸς.. σύζυγος Βερνάρδος!

Ἀμερικὴ : Γειὰ σου κυρ Ἀντρέα Κάρτερ μὲ τὰ πολλὰ κανόνια, τοὺς πυραύλους καὶ τὰ ἀεροπλανοφάρα σου!

Τοὺς τελευταίους ὁ μῆνες ὁ νέος κυρ Ἀντρέας, δὲν κάνει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ φοράει τὶς πανοπλίες του σὰν ἄλλος Δὸν Κιχώτης, νὰ φουσκώνει σὰν θυμωμένος ἰνδιάνος (γαλοπούλος) καὶ νὰ ἀπειλεῖ θεοὺς καὶ δαίμονες, νὰ στέλνει δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τὰ ἀεροπλανοφόρα του, νὰ κάνουν τί; Νὰ τρομοκρατήσειποιὸν; Τὸν Ἀνατολικὸ Συνασπισμό. Αἰτία; Τὸ Ἀφγανιστάν!!

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι καὶ κατ' ἐπέκτασιν ὅλες οἱ χῶρες τοῦ πλανήτη μας, ἐνδιαφέρονται γιὰ τὸ γείτονά τους, νὰ μάθουν ποιὸς εἶναι τὶ... καπνὸ φουμάρει κλπ. Οἱ μόνες χῶρες ποὺ δὲν ἔχουν τέτοιο δικαίωμα, κατὰ τὸν κυρ Ἀντρέα Κάρτερ εἶναι οἱ Ἀνατολικὲς χῶρες. Αὐτὲς, δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ξέρουν τι γίνεται στὸ Ἀφγανιστὰν μὲ τὸ ὁποῖο συνερεύουν καὶ τὸ ἔχει ἡ χώρα τοῦ κυρ Ἀντρέα ποὺ ἀπέχει 22000 χιλιόμετρα ἀπ' αὐτό. Τὶ νὰ τοῦ πεῖς;

Κι' ὅμως θὰ τοῦ ποῦμε μερικά. Πρώτα μιὰ ἐρώτηση κυρ - Ἀντρέα, ποῦ, σὲ ποιὸ σημεῖο τοῦ πολέμου πολεμήσατε στὸν πόλεμο ἐνάντια στὸν φασισμό;

Κυρ Ἀντρέα. Ὅσο εὔκολο εἶναι νὰ μπεῖς σ' ἕνα φαῦλο κύκλο, τόσο δύσκολο εἶναι νὰ βγεῖς ἀπ' αὐτὸν. Χρειάζονται κότσια γερὰ ποὺ σοῦ λείπουν. Ὅταν σ' ἔβαλαν στὴ διοίκηση τῆς Τριλάτεραλ, εἶχαν τὸ σκοπό τους, νὰ σὲ κάνουν πρόεδρο γιὰ νὰ ἐξυπηρετεῖς ἀπ' τὴ θέση σου καλύτερα τὰ συμφέροντά τους, κι αὐτὸ κάνεις μέχρι σήμερα, ἐξυπηρετεῖς τὰ συμφέροντατ τῶν μεγιστάνων τοῦ πλούτου, πολεμικὲς βιομηχανίες, ἑταιρίες πετρελαίου, κάρβουνου, ἀτσαλιοῦ κλπ.

Ἕνας τρόπος σωτηρίας ὑπάρχει :

Νὰ πᾶς δῆθεν γιὰ συνομιλίες μὲ τὸν Μπρέζνιεφ στὴ Μόσχα καὶ μόλις βρεθεῖς ἐκεῖ, νὰ ζητήσεις, πολιτικὸ ἄσυλο! Νὰ βγεῖς στὴν τηλεόραση καὶ στὸ ραδιόφωνο καὶ νὰ πεῖς στοὺς πατριώτες σου, καὶ σ' ὅλον τὸν κόσμο ὅσα ξέρεις γιὰ τὴν Τριλάτεραλ καὶ τοὺς βασιλιάδες τοῦ πλούτου.

Ἡ ἱστορία, ἔτσι κι' ἀλλοιῶς θὰ σὲ ἀναφέρει, ὅμως ἂν θέλεις νὰ ξεχωρίζεις ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἄκουσέ με καὶ δὲν θὰ χάσεις. Ἂν ἐνδιαφέρεσαι γιὰ ὑστεροφημία νὰ σὲ δοξάζουν οἱ πατριῶτες σου κι ὁ κόσμος ὁλόκληρος ἄλλος τρόπος δὲν ὑπάρχει!

Εἶπα καὶ λάλησα... καὶ νὰ μὲ συμπαθᾶς ἂν δὲ σ' τάπα.. διπλουματ'κά.

Βάγιας Μ. Τσούλας

ΒΛΑΣΔΙΝΑ ΝΕΑ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟ
ΒΛΑΣΔΙΝΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ

Μοσχάτον 7.7.80

Γιά πρώτη φορά τολμῶ νά στείλω πρὸς ὅλους τοὺς συγχωριανούς μου πού κατοικοῦν εἰς τήν Ἀθήνα τά νέα τοῦ χωριοῦ μας. Τό κατά πόσον θά εἶναι ὀρθή ἡ ἐπιστολή μου δέν ξέρω καὶ αὐτό μὲ ἔκανε τόσο καιρό νά μήν γράφονται τό τί γίνεται στό χωριό.

Βρισκόμαστε λοιπόν στόν δεύτερο κατά σειρά μῆνα τοῦ καλοκαιριοῦ, στὸν Ἰούλιο, ἢ Ἁλωνάρη, οἱ δουλειές στά ἀμπέλια ἔχουν τελειώσει καί ὅλοι μας περιμένουμε μέ ἀνυπομονησία τά σταφύλια. Ἀρκετός κόσμος βρίσκεται τούτη τήν ἐποχή στό χωριό μας, δηλαδή αὐτοί πού μένουν σ' ἄλλες πόλεις μαθηταί καί μαθήτριες τῶν Σχολείων, καί δημιουργεῖται τίς ἀπογευματινὲς ὧρες κίνηση. Τά βράδυα ὅλοι μας καθόμαστε κι' ἀπολαμβάνουμε (συζητώντας), τό δροσερό ἀεράκι στήν πλατεία πού κατασκευάσθηκε πρόσφατα.

Μὲ κανονικό ρυθμό συνεχίζονται τά ἔργα στό χωριό μας καί τό σπουδαῖο ἀπ' ὅλα ὁ ἐπαρχιακός δρόμος πρός Καρδίτσα ἔχουν ἀρχίσει πρίν (2) δύο ἡμέρες νά τόν ἀσφαλτοστρώνουν.. Ἐπίσης καί ὁ ἄλλος δρόμος πρός τό Τσαρδάκι μὲ τήν βοήθεια τοῦ κ. Νικ. Χριστοδούλου συγχωριανοῦ μας ἐπιθεωρητοῦ Δασῶν ἔχει κατασκευασθῆ δηλαδή ἔχει διαμορφωθῆ ἀπό διάφορα μηχανήματα καί ἡ διεύλεση τῶν ὀχημάτων εἶναι καλύτερη, ὡς ἐκ τούτου δημιουργεῖται καί ἕνα εἶδος τουρισμοῦ στήν περιοχή μας.

Ἐπίσης πρόκειται νά γίνουν μέσα στό χωριό μας τσιμεντοστρώσεις δύο (2) κεντρικῶν δρόμων, ὁ ἕνας ἀπό «Καρλέϊκα - τό σπίτι τοῦ Γεωργίου—Γεωργίου καί ὁ δεύτερος ἀπό Ραχίτσα —τό σπίτι τοῦ Ἀλεξ. Ρουκα. Δέν ἔχουν ἀρχίσει ἀκόμη οἱ ἐργασίες ἀλλά συντόμως θά ἀρχίσουν.

Πρός τό τέλος ἔχουν φθάσει καὶ οἱ ἐργασίες τοῦ ἀντιλοστασίου ἐπάνω στή Λίμνη ἀπό ὅπου θά ὑδροδοτηθῆ τό χωριό μας, τό ἔργο αὐτό ἀνέρχεται στό ποσόν τῶν 625.000 δραχμῶν καὶ τὸ κατασκευάζει ὁ κ. Στέλιος Βλάχος, μηχανικός ὁ ὁποῖος εἶναι παιδὶ ἑνὸς συγχωριανοῦ μας μὲ συνεργασία τόν κ. Γεώργιο Μαργέλλο Μηχανολόγο Νομαρχίας Καρδίτσης καὶ αὐτός χωριανός μας καί τό ἐνδιαφέρον τους εἶναι μεγάλο. Μετά θά χρειασθεῖ νά δημιουργηθῆ **τό διϋλιστήριο, ἀλλά ὁ ἀ**κούραστος Πρόεδρός μας θά προσπαθήση νά τό κατασκευάσει (πού τόσα προσέφερε) καί νά σταματήση ὁριστικά ἡ ἔλλειψη νεροῦ στό χωριό.

Μέ ἔθιμο πού ἐπικρατεῖ στό χωριό μας ἐκκλησιάστηκε ὅλο τό χωριό τήν ἡμέρα τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων στήν ἐκεῖ εὑρισκόμενη Ἐκκλησία (Νεκροταφεῖο) μὲ φροντίδα τοῦ ἱερέως τῆς Ἐνορίας μας Θεοδοσίου Πούλιου καί τῶν ἐπιτρόπων.

Στίς 20 Ἰουλίου ἡμέρα πού πανηγυρίζει τό χωριό μας περιμένουμε καὶ σᾶς ὅλους καὶ ὅλους ποὺ βρίσκονται σὲ ἄλλα μέρη νά γιορτάσουμε καί νά τιμήσουμε τήν μνήμη τοῦ προφήτη Ἠλία στό ἐξωκκλήσι του στόν «Ἁιλιά» καί ἐν συνεχεία νά ἀκολουθήση τό γλέντι τό βράδυ μέσα στό χωριό.

Πέθανε πρό ἡμερῶν ὁ συγχωριανός μας Ἰωάννης Τσιτσᾶς ἐντελῶς ξαφνικά τόν ὁποῖον θρήνησε ὅλο τό χωριό. Ἐπίσης η Τέλιου Ἀθηνᾶ, καί ἡ Ἑλένη Χριστοδούλου στούς δικούς τους συλλυπούμεθα. Κάπως καθυστερημένα σᾶς γνωρίζουμε ὅτι πέθανε στήν Ἀθήνα ὁ Κων)νος Φοράκης συνταξιοῦχος συγχωριανός μας ἀλλά ἔμενε χρόνια στήν Ἀθήνα καί οἱ νεώτεροι ἴσως δὲν τόν ξέρουμε.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Ἡ κ. Ρηνούλα Μοσχοβίδη σύζυγος Σεραφείμ γέννησε κοριτσάκι. Ἡ κ. Ἐλπίδα Εὐθ. Ἀντωνίου θυγατέρα Ματθαίου Μοσχοβίδη γέννησε ἀγοράκι. Ἡ Θεσσαλία θυγατέρα Δημητρίου Σάββα παντρεμένη στήν Ἀθήνα γέννησε κοριτσάκι.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Ἐτελέσθησαν χθές Κυριακή στήν ἐκκλησία Ἁγ. Ἰωάννου Προδρόμου τοῦ χωριοῦ μας τά μημόσυνα τοῦ Κων)νου Γατσογιάννη πατέρα τοῦ διδασκάλου Ἀποστόλου καί τῆς Ἀθηνᾶς Τέλιου.

Αὐτά εἶναι τά νέα τοῦ χωριοῦ μας πού ἀνέφερα πιό πάνω καί ἐλπίζω νά εἶμαι στό ἑξῆς τακτική ἀνταποκρίτρια τῆς ἐφημερίδας «ΝΕΒΡΟΠΟΛΗ» ἀλλά θά σᾶς παρακαλέσω νά μοῦ γράψετε πότε ἀκριβῶς καί ποία ἡμερομηνία θά στέλλονται.

Μὲ φιλικούς χαιρετισμούς

Ἡ Γραμματεύς

ΕΛΕΝΗ ΚΑΝΔΗΛΑ

●

Δεσποινίς Ἑλένη.

Ὑπέροχη ἡ συνεργασία σας μὲ τήν «Ν». Τό πόσο θ' ἀρέσει στούς ξενητεμένους Βλασδινούς θά τό δοῦμε μόλις κυκλοφορήσει τό φύλλο της.

Νά εἶσθε βεβαία πώς οἱ ἀνταποκρίσεις σας ὅπως καί τῶν γραμματέων τῶν ἄλλων χωριῶν εἶναι ἀπό τίς πολύ διαβαζόμενες. Στεῖλτε μας κατάσταση, μὲ σαφεῖς διευθύνσεις Βλασδινῶν καί ὄνομα πατρός νά τούς στέλνουμε τή «Ν» πού θά τούς ρέσει νά διαβάζουν τά νέα σας. Συγχαρητήρια γιὰ τὴν ἀπόφασή σας καί περιμένουμε στήν ἀρχή τοῦ κάθε μῆνα τήν συνεργασία σας.

Η ΣΥΝΤΑΞΗ

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Στὸν κ. Σωτήρη Ι. Κορώνη Τραπεζικό ποὺ ἀρραβωνιάστηκε μὲ τὴν δίδα Οὐρανία Ζαχομήτρου ἀπὸ τὰ Τρίκαλα. Η ΝΕΒΡΟΠΟΛΗ, συγχαίρει καὶ τοὺς εὔχεται καλὰ στέφανα.